

Pahāti sabab me' pinakita'u pu si Yahiyahin

Panulat si Yahiya sulatne inin, bahi' ne te'ed iye. La'i iye miya'an patenna' si pū' diki'-diki' inēnan Patmos. Pu'unne tapī la'i pegge' ka'astelan iye we' me' nakura' si gubelno Romahin sabab pagusihatne sabab si Isa Almasihin. Hangkan pinatahala' iye we' de amban lahatne duk pinatenna' iye la'i si pū' miya'an. Kuwe' du iye kinalabusu. Panulat si Yahiya inin, sōng ne ta'abut kamateynen.

Sinulat we' Yahiya inin pangasigne atey me' masandel pu si Isahin. Masa miya'an niya' da'akan amban Sultan Nakura' si lahat Romahin we' sasuku kahagad pu si Isa Almasi subey bininasa. Duk ekka ne siye matey sabab paminasa siyehin.

Inaka we' Yahiya tu'u me' bayu'-bayu'an pinakita'u si iye we' Tuhanin pasal me' ma 'umantag tu'u si dunyahin bang sōng balik ne si Isa duk bang kiyamat ne dunyahin. Ekka me' maka'ulali' pinakitehan si iye bu kēmon miya'an lalem hātin. Si Isa tu'u dem libru inin inēnan "Bili-bilihin" pegge' kamateyne matu'uhin kuwe' iye dalil bili-bili pagkuluban pamuwas duse manusiya'in kēmon. Pasti' te'ed tu'u we' nakura' seyitanin da 'ag du we' Isa Almasi duk iye du magbaya' si kēmon-kēmonin.

Me' pinakita'u pu si Yahiyahin

1

¹ Sulat inin sabab me' pinakita'u we' Isa Almasihin. Pinaginta'u inin we' Tuhanin pu si Isa Almasi supaya tapakitene si me' dara'akan Tuhanin bang ine sōng ma'umantag si pasōnganin. Pinaginta'u inin we' Almasi si dara'akannen, Yahiya. Dina'ak we' ne mala 'ikatnen pī pu Yahiya ngakahan iye sabab me' inin. ² Manjari sinulat isab we' Yahiya kēmon bakas takitenen. Inaka we' ne dem sulat inin me' lapal Tuhanin duk tolo' mabennal bakas pinakita'u we' Isa Almasi si iyehin. ³ Manjari, sine-sine matsa sulat inin kēgan du duk kēgan du isab sine-sine mapakale si me' pa'alan inin duk manuhut me' dem sulat inin. Pegge' tapit ne ka'umantagne inin kēmon.

Tagna' sinulat Yahiya si me' pitu' pagtipunanin

⁴ Sulat inin amban aku, Yahiya. Pasampayku sulat inin pī si me' pitu' pagtipunan me' a 'a suku' si Tuhan mala'i si lahat Asiyahin. Karayaw ka'am ipat Tuhanin duk karayaw pasanyangne dem ateybin. Iye Tuhan mangga'i mapinda kemuwe tagna' awvalley sampay kuwe'itu duk sampay salama-lama. Karayaw isab ka'am ipat Niyawa Tuhanin duk karayaw pasanyangne dem ateybin. Niyawa Tuhanin la'i si harapan paningkolo'an

Tuhanin.⁵ Karayaw isab ka'am ipat Isa Almasi duk karayaw pasanyangne dem ateybin. Isa Almasi kapangandelan te'ed me' bissānen. Iye dehellu-dehellu pinakellum balik amban me' pateyin. Duk iye isab magbaya' si kēmon taga kapatut dem dunya inin.

Malasa te'ed iye si kite bi. Matey iye supaya tapuwasanne me' duseten bi.⁶ Hininang kite bi we' ne bangsa sultan duk me' imam supaya kite bi maghinang si Samanen, Tuhanin. Hangkan subey pudjite bi Isa Almasi duk karayaw magbaya' iye salama-lama. Amin.

⁷ Pakale ka'am. Pitu du Isa Almasi patuhutan inalak. Kēmon a'ahin takitede du iye sampay me' a'a mamapatey iyehin. Kēmon a'a amban me' kabangsa-bangsahan si dunyahin magdukka du sabab hukuman sōng pinatekkahin. Awe', to'o du te'ed inin. Amin.

⁸ Missā Tuhanin, iye Panuhutan Mabalakatanin, “Aku tagna'an kēmon-kēmonin duk aku panambusannen,” pa'in Tuhanin, iye mangga'i mapinda kemuwe tagna' awvalley sampay kuwe'itu duk sampay salama-lama.

Pabagala Isa Almasi

⁹ Aku inin Yahiya, pungtina'ibi pegge' sali' kite bi sandel pu si Isa. Sali' isab kite bi magsandal kabinasahan matekka si me' masumakup dem pagbaya'an Tuhanin. Bakas pinatahala' ku dina'ak pī si pū' inēnan Patmos, pegge' bakas magusihat ku lapal Tuhanin duk tolo' mabennal pinakita'u we' si Isahin.¹⁰ Manjari, dambuwa' ellew, ellew pamudji Panuhutanin, pagbaya'an ku we' Niyawa Tuhanin. Makakale ku suwala basag kuwe' hellingan tabuli' amban bukutanku.¹¹ Pa'in suwalahin, “Sulatun kēmon takitenun bu pabo'ohanun pī si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin si me' pitu' puweblo inin: si Epesus, si Ismirna, si Pergamo, si Tatira, si Sardis, si Piladelpi duk la'i si Laodikea.”

¹² Manjari paharap ku pī mayam bang sine mamissā si aku miya'an. Niya' kiteku la'i pitu' tengenan payita'an bulawan.¹³ Duk la'i si tengnga'-tengnga' me' tengenan payita'an miya'an, niya' dangan nengge-nengge kuwe' bantuk manusiya'. Jubanen umabut si bettisne duk niya' pekkes dākannen bulawan.¹⁴ Kōknen pote' kuwe' gapas duk matanen kuwe' kayat ebbut.¹⁵ Bettisnen ngillap kuwe' tumbaga bakas pinadem ebbut bu ilanu'an. Suwalanen kuwe' begeddu bessey bohe' hadje.¹⁶ Si tanganne kanawanin niya' antananne pitu' pote'an duk niya' paluwas amban behene bessi, talem matanen kaduwembiya'. Luwenen sahaya kuwe' silak ellewin bang lettu ne.¹⁷ Pagkiteku iye, magtawus ku hebba' si antag bettisne. Kuwe' ku a'a matey. Saguwa' binettad we' ne tanganne kanawanin si aku duk pa'inne, “Da'a kew talew. Aku tagna'an kēmon-kēmonin duk aku panambusannen.¹⁸ Aku ma'ellumin. Bakas ku matey saguwa' ellum ne ku salama-lama.

Aku taga kapatut magbaya' si me' mamateyin duk bang tungan siye papiku si ahilat.
¹⁹ Sulatun," pa'inne, "kēmon me' takitenun, me' ma'umantag kuwe'ituhin duk me' pina 'antag si sinōngin. ²⁰ Akaku ne kuwe'itu bang ine hāti me' pitu' pote'an si tanganku kanawanin duk hāti tengenan payita'an bulawan pitu'in, ga' kinata'uhan matu'uhin. Iye inin hātinен: pitu' pote'anin, siye mangantanan me' pitu' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin. Duk pitu' tengenan payita'anin siye me' pitu' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin."

2

Lapal si pagtipunan me' a'a suku' pu si Isa Almasi mala'i si Epesusin

¹ Pa'inne pe, "Nulat kew si mangantanan si pagtipunan me' a'a suku' si aku si lahat Epesusin. Duk inin sulatun:

"Lapal inin amban aku, iye taga pote'an pitu' si tanganne kanawanin duk malumengngan si tengnga' me' pitu' tengenan payita'an bulawanin. ² Kata'uhanku du me' hinangbin. Kata'uhanku we' lubagan ka'am maghinang duk matuyu' ka'am magsandal bisan ine-ine kasigpitanbin. Kata'uhanku isab we' ga'i ka'am kasulutan si me' hinangan me' a'a mala'at iyan duk bakas ne tapaliksa' we' bi me' a'a malu'u magmā-mā kawakilan siye duk kata'uhanbi ne we' dusta'an siye. ³ Asal matuyu' ka'am magsandal kasigpitan sababku duk teteg te'ed sandelbin si aku. ⁴ Saguwa' niya' panalla'anku ka'am: ga'i ne ka 'am malasa si aku kuwe' tagna'in. ⁵ Hangkan hep esseb-essebun bi lasabi si aku tagna'in duk pagsusunanun bi duk lebbahanun bi ne dusebin. Bu hinangun bi ne me' hinangan mahāp hininangbi tagna'in pegge' bang ga'i lebbahanbi dusebin, piyu ku duk ānanku du tengenan payita'anbin amban lugalnen. ⁶ Saguwa' kahāpan ku isab si ka'am pegge' kabunsihan we' bi hinangan me' a'a manuhut Nikolaihin, sali' du isab duk bunsiku si me' hinanganden.

⁷ "Kēmon ka'am taga tayingehin, subey pakalebi pina'in Niyawa Tuhan si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin."

Pa'inne pe, "Sasuku mangga'i tabo'o we' sassatin urunganku iye kapatut mangan buwa ' kayu amban po'on kayu mangurung umul mala'i si pala'ihan Tuhanin."

Lapal si pagtipunan me' a'a suku' pu si Isa Almasi mala'i si Ismirnahin

⁸ Manjari missā iye si aku balik, pa'inne, "Nulat kew si mangantanan si pagtipunan me' a'a suku' si aku si lahat Ismirnahin, duk inin sulatun:

"Lapal inin amban aku. Aku tagna'in duk aku isab tamanannen; aku bakas mamateyin bu ellum ku balik. ⁹ Kata'uhanku du me' kasusehanbin; kata'uhanku we' miskin ka'am

saguwa' iye mato'ohin dayahan du ka'am si surga'. Kata'uhanku isab we' binissā-bissāhan la'at ka'am we' me' a'a magnā-mā Yahudi siye, me' a'a suku' si Tuhanin, bu ga'i iyan to'o. Me' tindeg seyitanin siye.¹⁰ Da'a ka'am tinalew ine-ine kabinasahan tekka si ka'am. Pakale ka'am! Sōng suleyan seyitanin du ka'am iyan; niya' ka'am iyan inisi dem kalabusu duk bininasa ka'am dem sampū' bahangi. Saguwa' pateteg ka'am si aku bisañ ka'am pinapatey duk tumbasanku du ka'am umul ga' tamananne.

¹¹ "Kēmon ka'am taga tayingehin, subey pakalebi pina'in Niyawa Tuhan si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin."

Pa'inne pe, "Sasuku mangga'i tabo'o we' sassatin ga'i iye pinapeddi'an si narka', iye pina'in kamatey kaminduwenen."

Lapal si pagtipunan me' a'a suku' pu si Isa Almasi mala'i si Pergamohin

¹² Manjari missā ne isab iye si aku, pa'inne, "Nulat kew si mangantanan si pagtipunan suku' si aku si lahat Pergamohin duk inin sulatun:

"Lapal inin amban aku, iye taga bessi matalem matane kaduwembiya'in.¹³ Kata'uhanku du bang antag patenna'anbin. Lu'u ka'am si lahat mabantu pagsumbahān nakura' seyitanin. Saguwa' teteg du ka'am nuhut aku duk ga' du lebbahanbi sandelbi si akuhin bisañ masa pamapatey pu Antipasin. Matuyu' hep iye magmahalayak lapalkun hangkan iye pinapatey lu'u si lahat seyitan iyan.¹⁴ Saguwa' niya' panalla'anku ka'am: niya' ka'am lu'u nuhut tolo' si Bala'amin. Masa awvalley tinolo'an hep we' si Bala'am si Balak bang inumey duk tabo'one magduse me' a'a Isra'ilin. Tabo'o siye we' ne magduse sakali' ne siye mangan kinakan sinōngan si me' tuhan-tuhanin duk magjina ne siye.¹⁵ Damikkiyan, niya' du isab lu'u si ka'am nuhut tolo' si Nikolaihin.¹⁶ Hangkan hep, pagsusunanun bi ne me' dusebin duk lebbahanun bi ne. Pegge' bang ga'i, piyu ku si ka'am mura duk atuhanku siye. Iye pangatukun bessi mapaluwas amban dem behekun.

¹⁷ "Kēmon ka'am taga tayingehin, subey pakalebi pina'in Niyawa Tuhan si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin."

Pa'inne pe, "Sasuku mangga'i tabo'o we' sassatin urunganku iye kinakan amban dem surga' inēnan manna. Urunganku isab siye dangan-dangan batu pote' duk la'i tasulat ēnde ba'ahuhin. Ga' niya' ngata'uhan ēn miya'an luwal hadja pangurungan iyehin."

Lapal si pagtipunan me' a'a suku' pu si Isa Almasi mala'i si Tatirahin

¹⁸ Manjari pa'inne pe si aku, "Nulat kew si mangantanan si pagtipunan me' a'a suku' si aku si lahat Tatirahin duk inin sulatun:

"Lapal inin amban aku, Anak Tuhanin. Matakun kuwe' bantuk kayat ebbut duk bettiskun ngillap kuwe' tumbaga bakas ilanu'an.¹⁹ Kata'uhanku du me' hinangbin. Kata

'uhanku we' hadje lasabin duk basag isab sandelbin. Matuyu' ka'am nabangan sawe'bi duk matuyu' ka'am magsandal kasigpitan. Kata'uhanku mas hāp hinanganbin kuwe'itu amban tagna'in.²⁰ Saguwa' niya' panalla'anku ka'am: niya' lu'u dende si ka'am inēnan Jesebel magmā-mā we' iye dambuwa' nabi magpalata' lapal Tuhanin. Pasagadanbi hadja iye magtolo' si me' dara'akankun bu sabab pagtolo'nen tapadupang ne siye hangkan tabo 'o ne siye magjina duk mangan me' kinakan bakas sinōngan si me' tuhan-tuhan.²¹ Bakas ne iye sessa'anku dina'ak magsusun ne duk ilebbahan ne dusene magjinahin, saguwa' ga 'i iye ngatu.²² Pakale ka'am, patekkahanku du iye saki bo'one pabāk. Kēmon isab sawe 'ne bakas magjinahin pahunitanku te'ed. Bang ga'i pagsusunande duk lebbahande hinangande duk dende iyan, asal patekkaku inin si siye mura.²³ Duk papateyku kēmon manuhut tolo' dende iyan supaya kata'uhan me' masandel si aku si me' pagtipunanin kēmon, we' aku mangata'uhan bang ine diyalem atey duk diyalem pikilan manusiya'in. Duk tumbasanku me' hinangbin dangan-dangan mapata' si ka'amin.

²⁴ “Saguwa' niya' ka'am lu'u si Tatira, ga' du tuhutbi tolo' mala'at inin. Ga' ta'ayabi iye inēnande tolo' malalem amban seyitanin. Na, ga' niya' seddili panessa'ku si ka'am amban inin:²⁵ kimmatanun bi te'ed ine-ine bakas pinasuku' si ka'amin samanta'an ga'i pe ku tabalik piyu.²⁶⁻²⁸ Sasuku mangga'i tabo'o we' sassatin duk matuyu' nuhut me' panganda'akankun sampay si kamateyde, urunganku siye kapatut sali' kuwe' pinangurung Samaku akuhin. Urunganku siye kapatut magbaya' si me' kabangsa-bangsahanin. Basag pagbaya'den kuwe' dalil basi' ga'i polong, duk bantaden kuwe' paliyuk pessa'. Pangurungku isab si siye māgahin.

²⁹ “Kēmon ka'am taga tayingehin, subey pakalebi pina'in Niyawa Tuhan si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin.”

3

Lapal si pagtipunan me' a'a suku' pu si Isa Almasi mala'i si Sardisin

¹ Missā pe iye namba si aku, pa'inne, “Nulat kew si mangantan si pagtipunan me' a 'a suku' si aku si lahat Sardisin duk inin sulatun:

“Lapal inin amban aku, iye mangantan Niyawa Tuhanin duk pote'an pitu'in. Kata 'uhanku du bang ine hininangbin. Kata'uhanku isab we' ekka magpa'in we' nuhut ko' te 'ed ka'am kinabaya'ankun, saguwa' ga'i du iyan to'o. Ga'i du ka'am nuhut te'ed.

² Papateng ka'am. Papagenun bi sandelbi si akuhin pādpād niya' pe talebbi sandelbi duk du ga'i tahala' kēmon. Pegge' paglilingku me' hinanganbin, ga'i pe tewwa' si matahan Tuhankun. ³ Hangkan pikil-pikilun bi me' tolo' mabennal bakas takalebi duk kinahagadbi

tagna'in. Tuhutun bi te'ed me' tolo' miya'an duk pagsusunanun bi me' dusebin duk lebbahanun bi ne. Bang ga'i ka'am papateng, bessuwang ku hadja iyan tekka piyu si ka'am kuwe' a'a panangkew. Ga'i iyan bisañ kata'uhanbi bang waktu ine papiyukun.

⁴ Saguwa' niya' pe ka'am lu'u si Sardis, ga' legebi me' semmekbin, hātineng ga' ka'am bakas nuhut maghinangan la'at. Nuhut du ka'am iyan aku lumengngan magsemmek pote' pegge' pata' ka'am nuhut aku. ⁵ Sasuku mangga'i tabo'o we' sassatin pinasemmeken du siye pote' kuwe' miya'an duk ga'i du pasewanku ēnden amban dem libru panulatan ēn me' a'a taga umul ga' tamanannen. Duk pabawagku la'i si pana'an Samakun duk me' mala'ikatnen we' siye inin suku' si aku.

⁶ “Kēmon ka'am taga tayingehin, subey pakalebi pina'in Niyawa Tuhan si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin.”

Lapal si pagtipunan me' a'a suku' pu si Isa Almasi mala'i si Piladelpihin

⁷ Duk pa'inne ne isab, “Nulat kew si mangantanan si pagtipunan me' a'a suku' si aku si lahat Piladelpihin duk inin sulatun:

“Lapal inin amban aku, iye masutsi duk mabennalin. Aku mangantan kensi' Sultan Da'udin. Bang lukaku, ga' niya' makatambelne. Bang tambelku isab, ga' niya' makalukane.

⁸ Kata'uhanku du bang ine hinangbin. Kata'uhanku ga'i du ka'am basag. Saguwa' matuyu' du ka'am nuhut me' tolo'kun duk teteg du ka'am si aku. Niya' gawang lukaku si ka'am, ga' niya' makatambelne. ⁹ Pakale ka'am. Me' a'a malu'u magmā-mā me' Yahudi siye, me' a'a suku' si Tuhanin, magdusta' hadja siye. Iye mato'ohin, suku' si nakura' seyitanin siye. Da'akku du siye iyan piyu pasujud si ka'am duk kata'uhande du iyan we' ka'am kinalasahankun. ¹⁰ Matuyu' du ka'am nuhut panganda'akankun we' subey ka'am magsandal. Hangkan ipatte du ka'am isab supaya ga' niya' baya-bayabi bang tekka kasigpitinan si tibu'ukan dunya panuleyan kēmon me' a'a si dunyahin. ¹¹ Mura du ku piyu balik si dunya. Tentemanun bi te'ed kēmon pinasuku' si ka'amin supaya ga' niya' maka'agew pahala'bin. ¹² Sasuku mangga'i tabo'o we' sassatin, pahadjeku iye si pana'an Tuhanin. Pateteg iye la'i duk ga'i ne te'ed iye tahala' salama-lama. Sulatku la'i si baranne ēn Tuhanin duk ēn puweblo Tuhanin, iye inēnan Awrusalam ba'ahuhin. Iye inin puweblo duwa'i du iyan amban surga', amban Tuhanin. Sulatku isab la'i si baranne ēnku ba'ahuhin.

¹³ “Kēmon ka'am taga tayingehin, subey pakalebi pina'in Niyawa Tuhan si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin.”

Lapal si pagtipunan me' a'a suku' pu si Isa Almasi mala'i si Laodikeahin

¹⁴ Duk pa'inne pe, “Nulat kew si mangantanan si pagtipunan me' a'a suku' si aku si

lahat Laodikeahin duk inin sulatun:

“Lapal inin amban aku. Aku inin inēnan si Amin. Kapangandelan ku duk kēmon bissākun bennal. Aku po'on kēmon pinapanjari we' Tuhanin. ¹⁵ Kata'uhanku du me' hinanganbin we' si ellet nuhut ka'am duk ga'i. Dalilnen kuwe' ka'am bohe' ga'i panas, ga'i isab haggut. Kabaya'ankun bang nuhut ka'am aku, nuhut ne te'ed ka'am, bang ga'i, na, ga'i ne te'ed. ¹⁶ Saguwa' pegge' magduwe-duwe pikilanbin sabab aku, kuwe' dalil bohe' si ellet panas duk haggut, hangkan luwa'ante du ka'am iyan amban dem behoku. ¹⁷ Pa 'inbi we' dayahan ka'am duk hāp ka'ellumanbin. Pa'inbi we' ga' ne niya' sukalbi. Saguwa' iye mato'ohin, kuwe' ka'am pessek, ga'i kata'uhanbi bang sa'ingge te'ed ka'am. Ka'ase'-ase' ka'am pegge' miskin ka'am, hātinan kulang sandelbin. Kuwe' isab ka'am me' a'a ga' niya' semmekne. ¹⁸ Hangkan sessa'ante ka'am, subey ka'am melli amban aku bulawan lunglun duk ka'am ngadayahan te'ed. Subey isab ka'am melli amban aku semmek pote' panemmekbi dibin duk katampengan baranbin duk ka'am ga'i iya'. Duk subey isab ka'am melli tambal amban aku panambalbi matabin duk ne ka'am ngite. ¹⁹ Sasuku kinalasahankun bi'atanku duk leggaku duk siye ngapetten. Hangkan matuyu' ka'am si hinangan hāp, pagsusanunun bi ne me' dusebin duk lebbahanun bi ne. ²⁰ Pakale ka'am, iyu' ku kuwe' dalil a'a nengge si gawangbi nuttuk makiluka. Bang niya' a'a makakale suwalakun bu lukane gawangin, padiyalem ku duk magtuhut kami mangan. ²¹ Sasuku mangga'i tabo'o we' sassatin urunganku siye kapatut ningkolo' si bihingku diyata' paningkolo'ankun duk nuhut siye aku magbaya'. Kuwe' du akuhin, tada'ag we' ku nakura' seyitanin duk ningkolo' ne ku si bihing Samaku Tuhanin si paningkolo'annen.

²² “Kēmon ka'am taga tayingehin, subey pakalebi pina'in Niyawa Tuhan si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin.”

4

Pinabagala surga'in

¹ Puwas miya'an niya' ne isab pabagala si aku. Niya' takiteku gawang luka la'i si surga!

Duk takaleku ne isab suwala kuwe' hellingan tabuli' bakas mamissā si aku tagna'in. Pa 'in suwalahin, “Padiyata' kew pitu duk pakitehanku si ka'u bang ine-ine matekka si sinōngin.” ² Magtawus ku pagbaya'an we' Niyawa Tuhanin duk niya' takiteku si surga' kursi, hātinan paningkolo'an bangsahan, duk niya' dangan ningkolo' la'i diyata'ne.

³ Luwenen tinglak kuwe' me' palmata mahalga' inēnan jasper duk palmata peyat. Paliput si kursi miya'an niya' birarali bantuknen kuwe' palmata gaddung. ⁴ Paliput si kursi miya'

'an niya' duwempuk-ampat kursi seddili duk niya' ningkolo' la'i duwempuk-ampat me'
bah'i magsemmek pote' duk taga korona bulawan diyata' kōkde dangan-dangan.⁵ Duk
amban kursi si tengnga' miya'an paguwa' lalatin duk lette'in duk lugungin. Niya' isab
pitu' sulariyan kayat la'i si harapan kursi miya'an. Bang hināti, me' pitu' sulariyan miya
'an Niyawa Tuhanin.⁶ La'i isab si harapan kursi miya'an, niya' kuwe' bantuk tahik tilag
kuwe' sāmin.

Duk niya' ampat mala'ikat sakabayu' si higad kursi miya'an paliput. Me' mala'ikat
miya'an lapat we' mata baranden si harapande duk si bukutde.⁷ Dambuwa' mala'ikat
miya'an bantuknen kuwe' luwe lima'ung. Dambuwa'in isab kuwe' luwe sapi'. Katellunen
luwenen kuwe' manusiya'. Ka'ampatnen kuwe' mana'ul palayang.⁸ Kaniya-kaniya siye
ennem peppikden duk lapat siye we' mata amban diyalem duk amban bukut. Ga' niya'
halihande magkalang ellew-sangem. Iye inin kalanganden, pa'inde:

“Sutsi iye. Sutsi iye. Asal sutsi Tuhan Mabalakatanin. Tuhan iye ga'i pinda kemuwe
awwal tagna'ley sampay kuwe'itu duk sampay salama-lama.”

⁹ Magkalang me' ampat mala'ikat miya'an mudji Tuhan ma'ellum salama-lamahin.
Pinahadje iye we' de duk magsukul siye si iye. Kahaba' siye magkalang,¹⁰ pasujud
duwempuk-ampat me' bahi'in paharap pī si Tuhan maningkolo' si kursihin duk pinudji
we' de Tuhan ma'ellum salama-lamahin. Duk binettad we' de korona bulawan diyata'
kōkden pī si harapan kursihin duk pa'inde,

¹¹ “Ka'u Panuhutan kamihin duk Tuhan kamihin. Pata' kew pinudji duk pinahadje
pegge' balakatan kew te'ed.

Ka'u mamapanjari kēmon-kēmonin.

Amban baya'nu hangkan siye pinapanjari duk hangkan siye ellum.”

5

Katas ilikidin duk bili-bilihin

¹ Manjari takiteku we' maningkolo' si kursi miya'an niya' antananne katas ilikid si
tanganne kanawanin. Katac ilikid miya'an tasulatan diyalem-bukut duk ilekket sīngnen
mimpit' supaya ga'i taluka. ² Duk niya' takiteku mala'ikat basag manamal missā
papales, pa'inne, “Niya' ke tu'u pata' ngānan me' lekket katas ilikid inin bu ngalukane?”

³ Saguwa' ga' niya' takasuwa' diyata' langit atawa si dunya atawa si ahilat taga kapatut
ngaluka katas ilikid miya'an bu matsa bang ine bakas sinulat diyalemnen. ⁴ Magtangis
ku te'ed pegge' ga' niya' takasuwa' bisañ dangan pata' ngaluka katas ilikid miya'an duk
matsane. ⁵ Manjari dangan me' bahi'in missā si aku, pa'inne, “Da'a kew magtangis.

Payamanun. Tada'ag ne nakura' seyitanin we' Isa Almasi, iye inēnan Lima'ung amban bangsa Yudahin; tubu' Sultan Da'ud iye duk bangsahan iye. Hangkan pata' iye ngānan pitu' lekketin duk ngaluka katas ilikidin.”

⁶ Manjari niya' takiteku kuwe' Bili-bili nengge la'i si antag kursihin, si tengnga' me' ampat mala'ikat sakabayu'in duk me' duwempuk-ampat bahi'in. Niya' takiteku si baran Bili-bilihin tanda' we' bakas pinapatey iye. Niya' pitu' tandukne duk pitu' isab matanen. Me' pitu' matane miya'an tanda' Niyawa Tuhan pinapitune si tibu'ukan dunyahin.

⁷ Manjari pasōng Bili-bili miya'an pī si maningkolo' si kursihin bu ineddo' we' ne katas ilikidin amban tanganne kanawanin. ⁸ Sakali' miya'an eddo'ne, magtawus pasujud si iye ampat mala'ikat sakabayu'in duk duwempuk-ampat me' bahi'in, bahasa mudji iye. Dangan-dangan me' bahi'in niya' antanande alpa duk tugtungan bulawan penno' we' kamanyan. Pegge' bengngi kamanyan miya'an tanda' me' pangampun me' a'a suku' si Tuhanin. ⁹ Duk magkalang siye kalangan ba'ahu, pa'inde,

“Ka'u hadja dendangan taga kapatut ngeddo' katas ilikid iyan duk ngānan lekketnen. Taga kapatut kew pegge' bakas kew pinapatey, duk laha'nu mabu'usin iye mangalekkat me' a'ahin supaya siye manjari me' a'a suku' si Tuhanin. Me' a'a inin amban kēmon kabangsa-bangsahan, amban kēmon bissāhan, amban kēmon kalahat-lahatan duk amban kēmon pagsultanan.

¹⁰ Hininang siye we' nu bangsa sultan duk me' imam supaya siye maghinang si Tuhan.

Duk magbaya' siye si dunya si pasōngan.”

¹¹ Manjari mayam ku balik duk makakale ku suwala me' mala'ikat ibu-ibuhan. Nengge siye ngaliput kursihin duk ampat mala'ikat sakabayu'in duk duwempuk-ampat me' bahi 'in. ¹² Magkalang siye pinapales, pa'inde,

“Bili-bili bakas pinapateyin pata' pinudji.

Hadje te'ed kapatutnen.

Lalem te'ed kata'unen.

Basagan iye manamal duk dayahan te'ed iye.

Addatante bi iye.

Pahadjete bi iye.

Pudjite bi iye.”

¹³ Manjari takaleku isab magkalang kēmon bakas pinapanjari we' Tuhan diyata' langitin duk si bulakin duk si ahilatin duk dem tahikin. Awe', kēmon-kēmonin bakas pinapanjari dem alamin magkalang siye, pa'inde,

“Pudjite bi maningkolo' si kursihin.

Pudjite bi Bili-bilihin.

Pagaddatante bi duk pahadjete bi iye salama-lama,
pegge¹ iye mabalakatanin.”

¹⁴ Ampat mala'ikat sakabayu'in nambag, pa'inde, “Amin.” Ubus duwempuk-ampat me'
bahi'in pasujud duk mudji.

6

Me¹ lekketin

¹ Manjari sābuku mamayamin, inānan we¹ Bili-bilihin tagna¹ lekket si katas ilikidin.
Duk takaleku dambuwa¹ amban ampat mala'ikat sakabayu'in ngalingan. Suwalanen
kuwe¹ lugung. Pa'in mala'ikatin, “Pī ne kew palanjal.” ² Manjari ngite ku kura¹ pote¹
paguwa¹. Mangura¹in ngantan pana¹. Duk niya¹ pī mettad korona bulawan diyata¹ kōkne.
Manjari palanjal ne iye pī magbono¹ duk luwal iye nganda¹ag kemuwé matu¹uhin
sampay kuwe¹itu.

³ Manjari inānan ne isab we¹ Bili-bilihin kaduwe lekket si katas ilikidin. Duk takaleku
kaduwe mala'ikat sakabayu'in ngalingan, pa'inne, “Palanjal ne kew.” ⁴ Magtawus niya¹
kura¹ seddili paguwa¹, peyat manamal. Mangura¹in inurungan bessi taha¹ duk inurungan
iye kapatut ngānan kasanyangan amban dem dunya duk nasew me¹ a'ahin duk siye
magbono¹-binono¹.

⁵ Manjari inānan we¹ Bili-bilihin katellu lekket si katas ilikidin duk takaleku katellu
mala'ikat sakabayu'in ngalingan, pa'inne, “Palanjal ne kew.” Pagpayamku niya¹ takiteku
kura¹ ittem paguwa¹. Mangura¹in niya¹ antananne timbangan. ⁶ Manjari niya¹ kuwe¹
suwala takaleku paguwa¹ amban dem tengngā¹ ampat mala'ikat sakabayu'in, pa'inne,
“Da ubag hadja buwas tirigu atawa tellu ubag dawa¹ tabelli si tangdan hinang da ellew.
Saguwa¹ isellanin duk bohe¹ ubas ininumin ga¹i subey pinaka¹atan.”

⁷ Manjari inānan we¹ Bili-bilihin ka'ampat lekketin, duk takaleku ka'ampat mala'ikat
sakabayu'in ngalingan, pa'inne, “Palanjal ne kew.” ⁸ Pagpayamku niya¹ takiteku kura¹
pusiyat manamal. Mangura¹in ēnnen Kamatey duk niya¹ paturul amban dambulihanne
inēnan Ahilat. Inurungan siye kapatut mapatey da bahagi¹ me¹ a'a si dunyahin, tellu
bahagi¹in ga¹. Bono¹, unus, saki, duk hayep talun iye makajari pamapatey we¹ duwangan
miya¹an.

⁹ Manjari inānan we¹ Bili-bilihin kalime lekketnen. Na, ngite ku pagkulubanan duk
diyawa¹ pagkulubanan miya¹an, la'i niyawa me¹ a'a bakas pinapateyin pegge¹
magmahalayak siye lapal Tuhanin duk pegge¹ matuyu¹ siye magaka-aka sabab Isa

Almasi.¹⁰ Ngalingan me' niyawa miya'an si Tuhan pinapales, pa'inde, "O Tuhan, Panuhutan kamihin, ka'u mabalakatanin. Sutsi kew duk kapangandelan kew. Sa'ingge tiggelannen meke hukumnu me' a'a si dunyahin duk legganu siye pasal pamapateyde kamihin?"¹¹ Manjari inurungan siye dangan-dangan juba pote' duk dina'ak dahu' siye pahali-hali namba sampay jukup ne ekkahan pagkaside maghinang si Tuhanin tapapatey du isab kuwe' siyehin.

¹² Manjari takiteku inānan we' Bili-bilihin ka'ennem lekketin. Magtawus linug manamal dunyahin. Mata ellewin nga'ittem kuwe' semmek naynay duk bulanin ngapeyat kuwe' laha'.¹³ Me' pote'anin kapagpag-pagpagan pī si dunya kuwe' me' buwa' kayu pagpag bang jedjeg kayuhin we' baliyu basag.¹⁴ Langitin lanyap kuwe' katas bakas ilikid duk kēmon punuhin duk me' kapū'-pū' anin pinda ne amban pabettadanden.

¹⁵ Kēmon me' a'a si dunyahin hewuhala' bu ne me' kasultanan si dunyahin, me' a'a taga kapatut magbaya'in duk me' nakura' me' sundaluhin, duk me' a'a madayahon duk mabasaganin, duk kēmon me' a'a sinduwehin, banyaga' ke atawa duma'in, kēmon siye katapuk-tapukan dem me' lingab duk si me' kabatuhan diyata' punu.¹⁶ Ngalingan siye pī si me' punuhin duk si me' batuhin, pa'inde, "Labo' ka'am bu debbunanun kami supaya kami ga'i takite we' maningkolo' si kursihin duk supaya isab kami ga'i kamulka'an we' Bili-bilihin.¹⁷ Pegge' ta'abut ne ellew pamatekka mulka' Tuhan duk Bili-bilihin si manusiya'in. Bu ga' niya' makasandal mulka' inin bisa sine."

7

Da hatus duk ampatpuk-ampat ngibu me' a'a Isra'ilin

¹ Puwas miya'an, ngite ku ampat mala'ikat nengge si ampat pidjū alamin nagang baliuhin supaya ga'i nihup pī si dunya duk si tahik atawa bisa si dam po'on kayu.

² Duk niya' takiteku mala'ikat seddili paguwa' amban silangan mo'o-mo'o pagmalkahan Tuhanin, iye ma'ellum ga' tamanannen. Ngalingan iye papales pī si ampat mala'ikat bakas ka'urungan kapatut we' Tuhanin maka'atan dunya duk tahikin.³ Pa'in mala'ikatin si siye, "Da'a dahu' paka'atanun bi dunyahin duk tahikin duk me' kakayu-kayuhanin samanta'an ga' pe kamalkahan me' dara'akan Tuhanten bi diyata' lendo'de."⁴ Manjari inakahan ku bang piyangan minalkahan si lendo'den. Ekkahanden ko' da hatus duk ampatpuk-ampat ngibu amban kēmon kabangsahan tubu' si Isra'ilin.

⁵ Amban tubu' si Yuda
 samruk-duwe ngibu kamalkahanin.
 Amban tubu' si Ruben

sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
Amban tubu¹ si Gad
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
⁶ Amban tubu¹ si Aser
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
Amban tubu¹ si Naptali
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
Amban tubu¹ si Manasse
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
⁷ Amban tubu¹ si Simiyun
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
Amban tubu¹ si Libi
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
Amban tubu¹ si Issakal
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
⁸ Amban tubu¹ si Sebulun
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
Amban tubu¹ si Yusup
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.
Amban tubu¹ si Benjamin
sampuk-duwe ngibu kamalkahanin.

Banes manamal a'a

⁹ Puwas miya'an, ngite ku panenan a'a, banes manamal, ga'i ta'itung. Me' a'a miya'an amban kēmon pagsultanan si dunya, amban kēmon kabangsa-bangsahan, amban kēmon kalahat-lahatan, duk amban kēmon bayu'-bayu'an bissāhan. La'i siye nengge paharap si kursihin duk si inēnan Bili-bilihin. Magjuba pote¹ siye duk magbo'o siye dangan-dangan kuwe¹ bantuk tuggu dawen lahing. ¹⁰ Missā siye pinapales, pa'inde, "Pudjite bi Tuhanten bi, iye maningkolo¹ si kursihin duk pudjite bi isab inēnan Bili-bilihin pegge¹ siye manimbul kitehin bi amban hukuman duseten bi." ¹¹ Kēmon mala'ikatin magtengge ngaliput kursihin duk ngaliput me' bahi'in duk ampat mala'ikat sakabayu'in. Manjari pasujud siye paharap tudju kursihin duk pinudji we' de Tuhanin. ¹² Pa'inde, "Amin. Pudjite bi Tuhanten bi. Pahadjete bi iye. Addatante bi iye, pegge¹ lalem te'ed kata'unen, hadje te'ed kapatutnen duk balakatnen. Magsukul kite bi si iye sampay salama-lama. Amin."

¹³ Manjari dangan me' bahi'in nilew aku, pa'inne, "Kata'uhannu ke bang sine me' a'a magjuba pote' iyan duk bang amban siye?" ¹⁴ "Ga'i kata'uhanku, Tuwan. Ka'u iye mangata'uhan iyehin," iye miya'an sambungkun. Pa'inne si aku, "Siye miya'an me' a'a bakas makalabey kabinasahan mahadjehin. Bakas dekdakande ne semmekden dem laha' Bili-bilihin duk pote' ne, hātinan ka'ānan ne duseden. ¹⁵ Iye iyan jānnen hangkan siye lu 'u nengge si harapan kursi Tuhanin. Maghinang siye si Tuhan ellew-sangem si pana 'ananne. Inipat du siye we' maningkolo' si kursihin pegge' la'i iye si siye. ¹⁶ Ga'i ne te'ed siye inusan atawa lekkakan. Ga'i ne siye panasan we' ellew atawa ine-ine panas. ¹⁷ Pegge' inēnan Bili-bilihin, iye mala'i si kursi Tuhanin, ipatne du siye duk bo'one siye pī si me' buwal bohe' ga'i teggang. Duk punasan Tuhanin du kēmon bohe' mataden."

8

Lekket kapitu'nen

¹ Manjari inānan we' Bili-bilihin kapitu' lekket si katas ilikidin. Bessuwang hinek manamal dem surga'in dem tengah ora. ² Manjari takiteku pitu' mala'ikat manengge si harapan Tuhanin. Inurungan siye kuwe' tabuli' tadambuwa'.

³ Manjari niya' mala'ikat seddili magbo'o tugtugan bulawan. Hap pī iye nengge si antag pagkulubananin. Ekka kamanyan pangurung si iye supaya magsaget ne bengngi kamanyanin duk pangampun kēmon me' a'a suku' si Tuhanin, sābune manugtug kamanyanin la'i si lamišahan bulawan si harapan kursihin. ⁴ Umbu kamanyan ineggas we' mala'ikatin magtuhut duk pangampun me' a'a suku' si Tuhanin padiyata' la'i si harapan Tuhanin. ⁵ Manjari ineddo' we' mala'ikatin tugtuganin bu pinenno'an we' ne duk bale ebbut amban diyata' lamišahan miya'an, ubus bu ilakasan we' ne pī si dunya. Magtawus maglette' duk maglugung duk maglalat duk linug dem dunyahin.

Pinahelling ampat kuwe' tabuli'in

⁶ Manjari mala'ikat pitu'in magmemes ne sōng nihup dangan-dangan kuwe' tabuli' pinangurung si siyehin.

⁷ Manjari tinihip we' dambuwa' mala'ikatin kuwe' tabuli' bakas pinangurung si iyehin. Pagtihupne, magtawus banes ayis duk ebbut labo' pī si dunya magsaget duk laha'. Da bahagi' dunyahin eggas we' ebbut miya'an sampay da bahagi' me' kakayuhanin duk me' sabetin eggas. Duwe bahagi'in ga' eggas.

⁸ Manjari tinihip isab we' mala'ikat mapasunu'in kuwe' tabuli' pinangurung si iyehin. Pagtihupne, magtawus niya' kuwe' bantuk punu hadje eggas ilakasan pī dem tahik. Manjari da bahagi' tahikin manjari laha' ne. Duwe bahagi'in ga'. ⁹ Magtawus isab matey

da bahagi¹ sasuku ma'ellum dem tahikin. Duwe bahagi'in ga' matey. Duk da bahagi¹ isab me' kappalin magka'at. Duwe bahagi'in ga'.

¹⁰ Manjari tinihip we' katellu mala'ikatin kuwe' tabuli¹ pinangurung si iyehin.

Pagtihupne, magtawus niya' pote'an hadje kuwe' bantuk la'al kayat labo' amban diyata' langit pī si da bahagi' me' bohe' duk me' buwal bohe' si dunyahin. Duwe bahagi'in ga' kalabo'an. ¹¹ Inēnan pote'an miya'an "Pa'it" pegge' da bahagi' me' bohe'in ngapa'it duk ekka a'a matey sakali¹ inumde bohe' miya'an pegge' ngapa'it manamal.

¹² Manjari tinihip we' ka'ampat mala'ikatin kuwe' tabuli¹ bakas pinangurung si iyehin. Pagtihupne, magtawus ngalindem da bahagi¹ mata ellewin duk bulanin duk me' pote 'anin. Duwe bahagi'in ga'. Hangkan dem da ellewin ampat ora lindem si dunya duk kellawanin isab ampat ora ga'i ngurung danta¹ bulanin duk me' pote'anin.

¹³ Sābuku mamayamin, niya' takiteku mana'ul maglayangan langkew diyata' mahawan. Takaleku suwalanen pales, pa'inne, "Allo! Allo! Asal makatalew-talew te'ed bala' matekka si kēmon me' a'a si dunyahin bang ne tihup tellu mala'ikat dambulihin me' kuwe' tabuli¹ pinangurung si siyehin."

9

¹ Manjari tinihip we' kalime mala'ikatin kuwe' tabuli¹ pinangurung si iyehin. Pagtihupne, niya' takiteku pote'an, iye miya'an bakas labo' amban diyata' langit pī si dunya. Pinangurung si pote'an miya'an kensi¹ pangaluka tambel lowang ga'i tatekkadin. ² Pagtaluka ne we' inēnan pote'an miya'an lowangin, magtawus paguwa¹ umbuhin amban dem lowangin kuwe' umbu amban eggas luha manamal. Hangkan ngalindem lahatin pegge' katampengan danta¹ ellewin hawal subuk umbu mapaguwa¹ amban dem lowangin. ³ Amban dem umbuhin niya' paguwa¹ me' dulu labo' pī si dunya. Pinabis te 'ed bang siye ngekkeb kuwe' bisahan sипитка¹ bang ngekkeb. ⁴ Bakas kasessa'an siye ga'i dina'ak pinaka'atan si siye me' sabetin atawa me' kayuhin atawa sasuku me' jambangan si dunyahin. Iye subey inusa'den me' manusiya'in, sasuku ga' niya' malka Tuhanin diyata' lendo'de. ⁵ Ga'i siye dina'ak mapatey me' a'a miya'an saguwa¹ papeddi'ande dem limem bulan. Duk peddi'nen kuwe' siye takekkeb sипитка¹. ⁶ Dem limem bulan miya'an, me' a'a takekkebin iye inangutden matey saguwa¹ ga'i du siye matey. Mabaya' ne te'ed siye matey saguwa¹ ga'i siye dinuhulan.

⁷ Me' dulu miya'an bantukden kuwe' me' kura¹ pinanyapan sōng bino'o si pagbono'an. Niya' kuwe' korona bulawan diyata' kōkde duk luweden kuwe' luwe manusiya'.

⁸ Kōkden taha' kuwe' kōk dende. Impenden basag kuwe' impen lima'ung. ⁹ Dākanden lapat we' sisik kuwe' basi¹ nampengan dākanden. Bang pakiyab-kiyabde peppikden

takale begeddunen, kuwe¹ begeddu kura¹ ekka manamal magparagan magbo¹o kalesade hap pagbono¹an. ¹⁰ Engkoden kuwe¹ engko sипиткā¹ taga dalum si tuggune duk iye miya¹an pamapeddi¹de me¹ a'ahin dem limem bulan. ¹¹ Niya¹ sultan magbaya¹ si siye. Iye dambuwa¹ seyitan mangantanan lowang mangga¹i tatekkad miya¹an. Ėnnen bang si bissāhan bangsa Hibrani si Abaddon. Bang si bissāhan bangsa Girik, ēnnen si Apolyon, hātinan pamaka¹atin.

¹² Na, iye miya¹an tamanan bala¹ makatalew-talew tagna¹ matekka si me¹ a'a si dunyahin. Ubus miya¹an, niya¹ pe duwe bala¹ makatalew sōng tekka.

¹³ Manjari tiniup we¹ ka'ennem mala¹ikatin kuwe¹ tabuli¹ bakas pinangurung si iyehin. Pagtihupne, niya¹ takaleku suwala amban ampat pidjū lamisahan bulawan pagtugtungan kamanyanin la'i si harapan Tuhanin. ¹⁴ Pa'in suwalahin si ka'ennem mala¹ikat bakas manihup kuwe¹ tabuli¹in, “Lekkahanun ne ampat seyitan bakas iningketan la'i si higad bohe¹ hadje inēnan Alpuratiley.” ¹⁵ Manjari ilekkahan ne ampat seyitanin. Andang ne siye memes duk dina¹ak si siye inagad-agad waktu inin, ellew inin, bulan inin duk tahun inin duk kuwe¹itu ta'abut ne. Subey ne papateyde da bahagi¹ me¹ a'a dem dunyahin.

Duwe bahagi¹in ga¹i pinapatey. ¹⁶ Takaleku bang piye ekkahan me¹ sundalu mangura¹in, me¹ tindeg me¹ ampat seyitanin. Ekkahanden duwempū¹ ngibu pinaminsampū¹ ngibu.

¹⁷ Kuwe¹ inin bantuk me¹ kura¹ duk me¹ mangura¹ mapabagala si akuhin. Niya¹ tampeng dākanden basi¹ kuwe¹ peyat ebbut duk bilu langga¹ duk binaning kuwe¹ meylang. Kōk me¹ kura¹in kuwe¹ bantuk kōk lima¹ung. Duk niya¹ paguwa¹ amban dem behe me¹ kura¹in ebbut duk umbu duk kayat meylang. ¹⁸ Da bahagi¹ me¹ a'a si dunyahin matey. Duwe bahagi¹in ga¹. Matey me¹ a'ahin we¹ ebbutin, umbuhin, duk kayat meylangin, iye tellu bayu¹ mapaguwa¹ amban behe me¹ kura¹in. ¹⁹ Saguwa¹ me¹ kura¹ miya¹an niya¹ duwe bayu¹an pampapateyde me¹ a'ahin, ka'issa¹ mapaguwa¹ amban dem beheden, kaduwe iye ne si engkoden. Pegge¹ engkoden kuwe¹ sawe, niya¹ kōkde panigtuk me¹ a'ahin.

²⁰ Saguwa¹ me¹ a'a matalebbihin, me¹ a'a mangga¹ mamatey we¹ me¹ bala¹ miya¹an, ga¹ du pagsusunande duk lebbahande panumbade me¹ tuhan-tuhan hininangden. Masi pe siye numba si me¹ seyitan duk si me¹ tuhan-tuhan hininang duk bulawan, pilak, tumbaga, batu, duk kayu, bu ga¹i du makakite, ga¹i du makakale, duk ga¹i du kapalumengangan. ²¹ Ga¹ du dehengande me¹ hinangande mala¹atin. Masi du siye mapatey duk ga¹ du halin pangahinang-nga hinangde sawe¹den. Masi du siye magjina duk nangkew.

Mala'ikatin duk likidan katas madiki'in

¹ Manjari ngite ne ku isab dambuwa' mala'ikat basag duwa'i amban surga' putus we' inalak duk niya' birarali paliput si kōkne. Luwenen sinag kuwe' ellew duk me' pa'anen kuwe' bantuk olom kayat. ² Niya' antananne likidan katas diki' bakas iluka ne. Padi'ikne bettisne kanawanin diyata' tahik duk bettisne bibangin diyata' bulak. ³ Manjari ngalingan iye pinapales duk suwalanen kuwe' helling lima'ung pales. Pagubus iye ngalingan, sinambag iye we' lugung pitu'in pinapales. ⁴ Pagubus maglugung, sōng sulatku ne pina 'in lugungin. Saguwa' niya' suwala takaleku amban surga'. Pa'in suwalahin si aku, "Enna'un hadja dem ateynu bakas pina'in me' lugungin. Da'a sulatun."

⁵ Manjari mala'ikat takiteku mangandi'ik diyata' tahik duk diyata' bulakin, pinatengge we' ne tanganne kanawanin tudju langit, bahasa panapanne. ⁶ Duk napa iye si Tuhan ma 'ellum salama-lamahin, iye mamapanjari langitin duk bulakin duk tahikin duk kēmon bayu'-bayu'an diyalemde. Napa mala'ikatin, pa'inne, "Iyu' Tuhanin pakale-kale, asal ga 'i ne te'ed katangguhan. ⁷ Saguwa' bang tihup kapitu' mala'ikatin iye kuwe' tabuli' inantanannen, magtawus ne tumanan Tuhanin gara'ne sipukin bakas pinalata' hadja we' ne si me' dara'akannen, hātinan si me' kanabihanin."

⁸ Manjari takaleku ne isab suwala bakas mamissā si aku amban surga'in. Pa'in suwalahin si aku, "Pī kew, eddo'un likidan katas maluka si tangan mala'ikat manengge diyata' tahik duk diyata' bulakin."

⁹ Na, hap pī ne ku si mala'ikatin bu pināku we' ku likidan katas madiki'in amban iye. Pa'inne si aku, "Eddo'un ne bu kakanun. Mamis iyan kuwe' gula' buwani dem behenu saguwa' lessem bang dem bettengnu."

¹⁰ Na, ineddō' ne we' ku likidan katas madiki'in amban tangan mala'ikatin bu kinakan we' ku. Mamis kuwe' gula' buwani dem behoku. Saguwa' pagtatellenku ne, ngalessem dem bettengku. ¹¹ Manjari niya' missā si aku, pa'inne, "Subey palata'nu balik lapal Tuhanin pasal sōng pinatekkane si me' a'a amban magseddili-seddili lahat, duk bangsa duk bissāhan duk sampay si me' kasultanan."

11

Duwangan saksi'in

¹ Manjari inurungan ku kayu-kayu panukudan duk pa'inne, "Pī kew, sukudun langgal Tuhanin duk pagkulubananin. Duk itungun bang piye me' a'a magsambahayang mala 'ihin. ² Saguwa' da'a ne sakupun sinukud lame langgalin. Da'a sukudun pegge' antag miya'an pamasuku' ne si me' a'a mangga'i suku' si Tuhanin. Paglabba'ande du dem

ampatpuk-duwe bulan puweblo masutsihin, iye puweblo suku' si Tuhanin.³ Da'akku du pī duwe saksi'kun. Magsemmek siye karut, duk magpalata' siye lapal Tuhanin dem da ngibu duk duwe hatus duk ennempū' ellew miya'an."

⁴ Duwe saksi' miya'an, inēnan siye duwem po'on kayu jaitun duk duwe payita'an binettad si harapan Tuhanin, iye magbaya' si dunyahin. ⁵ Bang niya' magdahulaka' si siye, niya' ebbut paguwa' amban dem behede magmula sasuku manguntarahan siyehin. Hangkan sine-sine maghinang la'at si siye bugtu' matey hadja. ⁶ Taga kapatut siye nambelan langitin supaya ga'i ulan tiggelande magpalata' lapal Tuhanin. Taga kapatut isab siye pinamanjari laha' me' tuburan bohe'in duk taga kapatut siye mabo'o bayu'-bayu'an bala' pitu si dunya sumiyan-sumiyan kabaya'ande.

⁷ Manjari, bang ne siye ubus magpalata' lapal Tuhanin, niya' iyan sattuwa makatalew-talew paguwa' amban dem lowang mangga'i tatekkadin duk magbono' siye. Tada'ag iyan we' ne duwanganin duk tapapateyne. ⁸ Bangkeyden pinasagadan hadja la'i si kalsara si puweblo mabantuhin, iye puweblo bakas pamapateyan Panuhutanden ilansang diyata' olom. Pangēn puweblo miya'an Sodom duk Misil saguwa' duma'in inin ēnne te'edin, ēn dalilan hadja. ⁹ Ekka a'a amban kēmon kalahat-lahatan duk kabangsa-bangsahan duk bayu'-bayu'an bissāhan duk pagsultanan hap pī la'i mayaman bangkeyden dem tellu ellew duk tenga' duk ga'i da'akde kinubul. ¹⁰ Kēgan me' a'a si tibu'ukan dunyahin; maglami-lami siye duk magurung-inurung lasa-lasahan siye pegge' matey ne duwangan nabi miya'an. Pegge' siye miya'an bakas mo'o kabinasahan si me' a'a si dunyahin.

¹¹ Saguwa' paglabey tellu ellew duk tenga', pinakellum siye balik we' Tuhanin duk nengge siye. Kēmon makakite siyehin kadahitan manamal. ¹² Manjari makakale duwangan nabi miya'an suwala pales amban surga' magpa'in si siye, "Dayi' ka'am pitu padiyata'." Na, magtawus siye tabo'o we' inalak pī si surga' sābu la'i mayam-mayam me' bantaden. ¹³ Sābu miya'an isab, bessuwang linug basag manamal. Da bahagi' puweblo hin magka'at, siyam bahagi'in ga' du. Niya' pitu' ngibu me' a'a mamateyin, sabab linug miya'an. Me' a'a matalebbihin, me' mangga' mamateyin, kadahitan manamal, hangkan pinudji we' de Tuhan mala'i si surga'in.

¹⁴ Puwas ne kaduwe bala' makatalewin saguwa' katellunen sōng tekka ne.

Pinahelling kapitu' kuwe' tabuli'in

¹⁵ Manjari tinihup ne we' kapitu' mala'ikatin kuwe' tabuli' inantanannen. Pagtihupne, magtawus ku makakale me' suwala pales amban surga'. Magdūs siye, pa'inde, "Ga' niya' seddili magbaya' si dunyahin kuwe'itu. Luwal Panuhutanten bi, Tuhanin duk tapene'nen, Almasi. Duk magbaya' iye salama-lama."¹⁶ Manjari duwempuk-ampat me' bahi'in, siye

maningkolo¹ si kurside si pana'anan Tuhanin, pasujud siye mudji Tuhanin ¹⁷ duk pa'inde,

“O, Tuhan, Panuhutan kamihin.

Balakatan kew te'ed.

Ga'i kew pinda kemuwe awwal tagna¹ sampay kuwe¹itu.

Magsukul te'ed kami si ka'u pegge¹ tapakitehannu ne balakatnu mahadjehin duk

tinagna'an ne we¹ nu pagbaya¹nu si dunyahin.

¹⁸ Me¹ a'a mangga¹ makahagad si ka'uhin astel manamal,

pegge¹ ta'abut ne waktu pagmulka¹nu si siyehin,

duk waktu pangahukumnu me¹ pateyin.

Ta'abut ne waktu panumbasnu me¹ dara'akannun,

me¹ kanabihanin,

duk kēmon me¹ a'a suku¹ si ka'uhin,

kēmon magaddatan ka'uhin,

hadje-diki¹ sali¹-sali¹.

Inin ne waktu pamaka¹at sasuku mamaka¹atan dem dunyahin.”

¹⁹ Manjari luka langgal Tuhan si surga¹in duk takite la'i diyalem ba'ul pangisihan sulat pagjanji¹an Tuhan duk me¹ a'anen. Pagluka langgalin, magtawus maglalat duk niya¹ lette¹ duk maglugung. Linug isab duk ekka ayis labo¹ kuwe¹ hadje batu amban diyata¹ langit.

12

Dendehin duk nagahin

¹ Manjari inin, niya¹ takiteku tanda¹ maka'ulali¹ te'ed paguwa¹ diyata¹ langit. Ngite ku dende magsemmek kuwe¹ sahaya ellewin. Panenggehannen diyata¹ bulan duk niya¹ sampuk-duwe pote¹an kuwe¹ korona diyata¹ kōkne. ² Dende miya¹an sōng nganak duk peddi¹an iye hangkan magkilahap.

³ Manjari niya¹ ne isab tanda¹ maka'ulali¹ te'ed paguwa¹ diyata¹ langit. Ngite ku naga peyat hadje manamal. Pitu¹ kōknen duk sampū¹ tanduknen. Kōknen kapitu¹ taga korona.

⁴ Ilatip we¹ nagahin duk engkone da bahagi¹ me¹ pote¹an diyata¹ langitin, duk ilakasan we¹ ne pī si dunya. Duwe bahagi¹in ga¹ lapey. Manjari nengge iye paharap si dende sōng manganakin supaya pagluwas nakanakin magtawus takakanne. ⁵ Manjari nganak dendehin lella saguwa¹ ga¹ du takakan we¹ nagahin pegge¹ magtawus ta'agew duk tabo'o pī si Tuhan la'i si kursi Tuhanin. Iye pangaral nakanak lella miya¹an, magbaya¹ iye si kēmon kabangsahanin si pasōngan duk basag pagbaya¹nen kuwe¹ basi¹ ga¹ polong. ⁶ Na, dendehin pagubus iye nganak lahi pī si lahat makagindew-gindew bakas pinanyap we¹

Tuhanin para si iye. La'i iye pinatenna' duk inipat dem da ngibu duk duwe hatus duk ennempū' ellew.

⁷ Manjari inin, magbono' ne la'i si surga'. Disi Mika'il duk me' tindegne mala'ikatin magbono' duk nagahin duk ngatu te'ed nagahin duk me' tindegnen. ⁸ Saguwa' tada'ag nagahin duk me' tindegnen. Duk ga'i ne siye makajari patenna' la'i si surga'. ⁹ Naga mahadje miya'an ilakasan ne amban surga'. Iye ne hep inēnan sawe awalley. Niya' pe pangēn iye seddili, hibilis atawa nakura' seyitanin. Iye mangakkalan me' manusiya'in kēmon. Ilakasan iye pī si dunya magtuhut duk me' tindegnen kēmon.

¹⁰ Manjari niya' takaleku suwala pales la'i si surga' magpa'in, "Ta'abut ne waktu panimbul Tuhan me' manusiya'in. Pinakitehan ne we' Tuhanin basagnen magbaya'. Pinakitehan isab we' Almasi kapatutnen magbaya'. Pegge' ubus ne ilakasan amban surga' nakura' seyitanin, iye luwal manuksa' me' kapungtinga'ihanten bi. Ellew-sangem ga'i iye pahali nuksa' siye si pana'anan Tuhanin. ¹¹ Saguwa' tada'ag du iye we' me' kapungtinga'ihanten bi. Ga'i ne siye katama'an tinuksa' sabab laha' si Isa, iye inēnan Bili-bilihin, laha'ne bakas mabu'usin pamuwas duseden. Tada'ag isab seyitanin sabab tolo' mabennal bakas pinalata'den. Duk paglilla'de umulden bisa siye pinapatey. ¹² Hangkan magkēg ka'am sasuku maglahat tu'u si surga'in. Saguwa' maka'ase'-ase' te'ed ka'am me' malu'u si dunyahin duk si tahikin pegge' iyu' ne duwa'i piyu si ka'am nakura' me' seyitanin. Astel te'ed iye manamal pegge' kata'uhanne we' sōng ta'abut ne ganta'annen."

¹³ Na manjari, sakali' kata'uhan nagahin we' i' iye ilakasan si dunya, palupug iye pī si dende bakas manganak lella miya'an. ¹⁴ Saguwa' inurungan dendehin we' Tuhanin duwe peppik mana'ul hadje supaya iye lumayang pī si lugal pinanyap para si iyehin la'i si lahat makagindew-gindew. Duk inipat iye la'i tellun tahun duk tengah' duk iye ga'i ta'abut we' sawehin, hātinan nagahin. ¹⁵ Manjari sinepput we' nagahin dendehin duk bohe' ekka te'ed amban dem behene supaya tabo'o dendehin we' bohe'in. ¹⁶ Saguwa' tinabangan dendehin we' bulakin. Muwekka' paluka bulakin bu pabu'us pī diyalem bulak bohe' amban dem behe nagahin. ¹⁷ Astel manamal nagahin si dendehin. Hangkan bino'o we' ne magbono' me' anak-ampu dendehin. Siye ne me' manuhut panganda'akan Tuhanin duk matuyu' te'ed nuhut tolo' mabennal panolo' si Isahin. ¹⁸ La'i nagahin nengge si higad tahik.

13

Duwe sattuwahin

¹ Manjari, niya' takiteku kuwe' sattuwa paguwa' amban dem tahik. Pitu' kōknen duk

sampū' tanduknen. Me' tanduknen pinapīhan korona duk me' lendo'nen sinulatan ēn la'at bang si Tuhan.² Sattuwa takiteku inin kuwe' luwe katuli' duk hadje manamal. Me' bettisnen bantuk bettis hayep banuwang, talem kukkunen duk hadje, duk behenen kuwe' behe lima'ung. Pinangurung we' nagahin si sattuwa inin balakatnen duk inurungan iye kapatut magbaya' si dunya.³ Dambuwa' kōk sattuwa inin bakas bakat duk makamatey iye si', saguwa' kawuli'an du bakatne miya'an. Hangkan me' a'a si dunyahin ulali' manamal duk nuhut ne siye si sattuwa miya'an.⁴ Kēmon me' a'ahin sinumba we' de nagahin pegge' inurungan we' ne kapatut sattuwahin. Sinumba isab we' de sattuwahin. Pa'inde, "Ga' niya' balakatan kuwe' sattuwa iyan. Ga' niya' maka'atu si iye."

⁵ Pinasagadan sattuwa inin magbaya' si dunya dem ampatpuk-duwe bulan.

Pinasagadan isab iye magabbu duk bisañ bissā-bissāhanne Tuhanin pinasagadan hadja iye.⁶ La'at hadja binissānen sabab Tuhanin duk sabab ēnnen duk patenna'annen, hātinен surga'in duk sabab kēmon mapatenna' si surga'in.⁷ Pinasagadan isab sattuwahin magbono' duk me' a'a Tuhanin sampay tada'ag siye we' ne. Duk inurungan iye kapatut magbaya' si kēmon a'a amban kēmon kabangsa-bangshan duk kalahat-lahatan duk amban kēmon bayu'-bayu'an bissāhan duk kēmon pagsultanan.⁸ Sattuwa inin sinumba du we' kēmon a'a si dunyahin, sasuku ga' tasulat ēnden dem libru suku' si inēnan Bilibilihin, iye bakas pinapateyin. Ga' pe dunyahin pinapanjari, andang ne tasulat dem libru inin ēn me' a'a taga umul salama-lamahin.

⁹ Na, pakale te'ed ka'am, bang niya' du tayingebi. ¹⁰ Bang pangaral Tuhan ka'amin siniggew ka'am, asal siniggew du ka'am. Bang pangaral Tuhan ka'amin matey pineddang ka'am, asal matey pineddang du ka'am. Hangkan ka'am me' suku' si Tuhanin, subey ka'am magsandal hadja duk subey pabasagbi sandelbin.

¹¹ Manjari niya' ne isab takiteku sattuwa paguwa' amban dem bulak, niya' duwe tandukne diki'-diki' kuwe' tanduk bili-bili saguwa' suwalanen kuwe' suwala naga.

¹² Ginuna we' ne kapatut pinangurung si iye we' sattuwa bakas kawuli'an bakatnen. Ginagahan we' ne kēmon me' a'a si dunyahin dina'ak sinumba si siye sattuwa dehellu miya'an.¹³ Sattuwa mapasunu' inin makahinang hinangan maka'ulali'; tada'akne ebbutin labo' amban langit pitu si dunya si pagmatahan me' a'ahin kēmon.¹⁴ Ekka a'a ka'akkalan we' ne duk tabo'o-bo'o sabab hinangan maka'ulali' hininangnen we' balakat amban sattuwa dehelluhin. Dina'ak we' sattuwa dambuluhin me' a'ahin ngahinang limbagan pamahadje sattuwa bakas mabakat we' bessihin bu kawuli'an ne.¹⁵ Inurungan balakat isab sattuwa mapasunu' miya'an makellum limbagan sattuwa dehelluhin, hangkan makabissā ne; duk maguldin limbagan miya'an dina'ak pinapatey sasuku mangga'i manumba si iyehin.¹⁶ Ginagahan we' ne kēmon a'ahin, langkew ke paga'anen atawa

diyawa¹, dayahan ke atawa miskin, banyaga¹ ke atawa dumaⁱⁿ. Ginagahan siye kēmon subey minalkahan diyata¹ tangande kanawanin atawa diyata¹ lendo^{de}. ¹⁷ Ga¹ niya¹ a'a makajari melli atawa magpabelli ine-ine bang ga¹ iye bakas kamalkahan. Malka miya^{an} ēn sattuwa dehelluhin atawa lumero ganti¹ ēnnen.

¹⁸ Hunit lumero inin piniha hātin. Saguwa¹ sine-sine niya¹ kata^{une}, tatali^{ne} du bang ine hāti lumero sattuwa inin. Pegge¹ ēn a'a du iyan. Lumero inin ennem hatus duk ennempuk-ennem.

14

Bili-bilihin duk me¹ a'anen

¹ Manjari mayam ne ku isab balik. Takiteku iye inēnan Bili-bilihin la*'i* nengge diyata¹ punu Siyon. Duk banes a'a la*'i* nuhut iye, dahatus duk ampatpuk-ampat ngibu ekkahanden. Me¹ a'a miya^{an} tasulat diyata¹ lendo^{de} ēn Bili-bilihin duk ēn Samane Tuhanin. ² Duk makakale ku suwala amban surga¹ kuwe¹ begeddu bessey bohe¹ hadje duk kuwe¹ palesan lugung. Suwala takaleku miya^{an} lu'uy isab kuwe¹ helling bang a'ahin magalpa. ³ Me¹ a'a dahatus duk ampatpuk-ampat ngibu miya^{an} la*'i* nengge paharap si kursi Tuhanin duk si ampat mala¹ikat sakabayuⁱⁿ duk si me¹ bahiⁱⁿ. Magkalangan siye kalangan ba'ahu duk ga¹ niya¹ maka'aya kalangan miya^{an} luwal siye me¹ dahatus duk ampatpuk-ampat ngibuhin, pegge¹ siye me¹ bakas ilekkat amban antanan nakura¹ seyitanin pala¹ide pe si dunyahin. ⁴ Siye inin me¹ a'a ga¹ niya¹ tamak-tamak ateyden. Kuwe¹ dalil subul siye, ga¹ bakas magkahnangan duk dende. Patuhut-tuhut siye si inēnan Bili-bilihin tungan-tunganne. Bakas siye ilekkat amban antanan nakura¹ seyitanin pala¹ide pe si dunyahin duk siye inin dehellu-dehellu pinaseddili para si Tuhanin duk para si Bili-bilihin. ⁵ Ga¹ siye bakas takale magdusta¹. Ga¹ niya¹ duse-dusede.

Tellu mala¹ikatin

⁶ Manjari inin, niya¹ takiteku mala¹ikat seddili maglayangan la*'i* diyata¹ mahawan langkew te^{ed}. Bino^o we¹ ne aka-aka mahāp ga¹ niya¹ kapindane salama-lamahin. Pinasaplag inin we¹ ne si kēmon a'a si dunya amban kēmon pagsultan, duk kabangsa-bangsahan, duk bayu¹-bayu^{an} bissāhan, duk kalahat-lahatan. ⁷ Ngalingan iye papales, pa 'inne, "Subey ka'am talew si Tuhan. Pudjhun bi iye. Pegge¹ ta^{abut} ne waktu pangahukumne me¹ manusiyaⁱⁿ kēmon. Pudjhun bi iye, iye mamapanjari langitin duk bulakin duk tahikin duk me¹ tuburan boheⁱⁿ."

⁸ Manjari niya¹ mala¹ikat seddili pasunu¹ si dehelluhin missā, pa'inne, "Magka^{at} ne, asal magka^{at} ne te^{ed} puweblo Babilon mabantuhin. Kuwe¹ iye dalil dende dupang. Pina

'inum we' ne kēmon me' a'ahin bohe' ubas bisa duk siye tabo'one magduse."

⁹ Manjari niya' ne isab mala'ikat seddili pasunu' si duwehin missā papales, pa'inne, "Sasuku numba si sattuwahin duk si limbagannen, duk tamalkahan diyata' lendo'nen atawa diyata' tangannen,¹⁰ pagmulka'an te'ed siye we' Tuhanin. Mulka' Tuhanin kuwe' dalil bohe' ubas ga' niya' lamud-lamudne tinowangan we' ne pī dem sawan inēnan Sawan Mulka' Tuhanin bu pina'inum siye. Awe', sine-sine mudji sattuwahin pinapeddi 'an te'ed dem ebbut duk dem kayat meylang si pagmatahan me' mala'ikat masutsihin duk iye inēnan Bili-bilihin.¹¹ Duk ngumbu ga' tamanan ebbut pangaleggahan siyehin. Ga' niya' halihan pagsandalden ellew-sangem, me' bakas manumba sattuwahin duk limbagannen, duk kamalkahan siye ēn sattuwahin."

¹² Hangkan hep ka'am me' a'a Tuhanin, me' manuhut panganda'akannen duk masandel pu si Isahin, subey te'ed sandalanbi.

¹³ Manjari niya' takaleku suwala amban surga' magpa'in, "Sulatun inin: Tinagna'an kuwe'itu, sasuku matey bu sandel siye pu si Isa Almasi, asal kēgan te'ed siye." Manjari padūs Niyawa Sutsihin, pa'inne, "Bennal iyan. Asal kēgan te'ed siye. Humali ne siye amban paglubagden pegge' ka'ujudan hinangande mahāpin tabo'o we' de hap ahilat."

Dalil pinagani dunyahin

¹⁴ Manjari inin, mayam ne ku isab balik. Niya' takiteku inalak duk niya' kuwe' bantuk manusiya' ningkolo' diyata' inalak miya'an. Taga korona bulawan iye diyata' kōkne duk niya' sanggut talem si tanganne.¹⁵ Manjari niya' takiteku mala'ikat seddili paguwa' amban dem langgal bu ngalingan papales pī si maningkolo' diyata' inalakin. Pa'inne, "Gunahun sanggutnun duk magani ne kew pegge' ta'abut ne musim pagpagani dem dunyahin. Pegge' dunyahin kuwe' dalil tana' lugta' ne."¹⁶ Manjari iye maningkolo' diyata' inalakin, ilabandan we' ne sanggutnen dem dunya bu pinagani ne we' ne kēmon.

¹⁷ Manjari niya' isab takiteku mala'ikat seddili paguwa' amban langgal si surga'in duk niya' isab sanggut talem bo'one.

¹⁸ Manjari, niya' pe mala'ikat seddili paguwa' amban atag lamišahan pagtugtungan kamanyan la'i dem langgalin. Iye miya'an mala'ikat manunggu'an ebbutin. Ngalingan iye papales pī si mala'ikat magbo'o sanggut matalemin, pa'inne, "Gunahun sanggutnun duk kehetun ne me' pungut ubasin amban me' bāhan ubas si dunyahin pegge' tahak ne kēmon."¹⁹ Manjari ilabandan ne we' mala'ikatin sanggutnen pī dem dunya bu kinehet we' ne me' pungut ubasin amban bāhanne, ubus bu ilakasan we' ne pī dem pagpegga'an hadje. Hāti dalilan inin, ilegga te'ed me' a'a pinagmulka'an we' Tuhanin.²⁰ Na, me' ubasin pinegga' la'i si pagpegga'an si luwasan puweblo. Mapaguwa' amban pagpegga'

'anin laha' kuwe' dunuk palasey, niya' me' tellu hatus kilumetro talahannen duk lalemnen taman kakkang kura'.

15

Me' mala'ikat magbo'o bala'in

¹ Manjari inin, niya' ne isab takiteku tanda' seddili diyata' langit asal maka'ulali' duk makatalew te'ed. Niya' pitu' mala'ikat magbo'o pitu' bayu'an bala'. Me' bala' miya'an, iye ne tamanan me' bala'in pegge' ubus miya'an puwas ne astel Tuhanin. ² Manjari niya' takiteku kuwe' bantuk tahik tinglak kuwe' sāmin duk kuwe' sagetan ebbut isab. Takiteku isab me' a'a mangga' tada'ag we' sattuwahin. Ga' siye numba sattuwahin duk limbagannen, duk ga' siye kamalkahan lumero tanda' ēn sattuwahin. La'i siye nengge-nengge si higad kuwe' tahikin duk kēmon siye niya' alpa antanande bakas pangurung Tuhanin si siye. ³ Magkalangan siye kalangan si Musa ley, iye dara'akan Tuhanin, duk kalangan Bili-bilihin. Iye inin kalanganden,

“O Tuhan, ka'u Tuhan Mabalakatanin.

Balakatan me' hinangannun duk maka'ulali' te'ed.

Ka'u Sultan me' kabangsa-bangsahanin.

Bentel kēmon hinangannun duk bennal.

⁴ Sine mangga'i matalew si ka'uhin, Tuhan?

Sine mangga'i mamahadje ka'uhin?

Ka'u hadja dambuwa'-buwa' masutsihin.

Kēmon kabangsahanin magtipun du iyan mudji ka'u pegge' me' hinangannu
mabentelin mattan si me' a'ahin kēmon.”

⁵ Ubus miya'an, takiteku langgal si surga'in luka duk takiteku la'i inēnan Bilik Tamanan Masutsihin. ⁶ Manjari paguwa' pitu' mala'ikat magbo'o pitu' bayu'an bala'in amban langgal. Semmekden ga' niya' lege-legene, makasilew pote'nen, duk pinekkes dākanden duk bulawan. ⁷ Manjari inurungan me' mala'ikat pitu' miya'an dangan-dangan pinggan bulawan we' dangan me' mala'ikat sakabayu'in. Me' pinggan miya'an penno' we' mulka' Tuhanin, iye Tuhan ma'ellum ga' tamanannen. ⁸ Manjari, langgal miya'an penno' we' umbu, tanda' sahaya duk balakat Tuhanin. Ga' niya' kapadiyalem pī dem langgal tiggelan ga'i pe puwas pitu' bala' bino'o we' pitu' mala'ikatin.

16

Me' pinggan isihan bala'in

¹ Manjari inin, niya' takaleku suwala amban dem langgalin missā papales si pitu' mala'ikatin. Pa'inne, "Pī ka'am, bu'usanun bi pī si dunya isi pinggan pitu' penno' we' mulka' Tuhan iyan."

² Manjari hap pī ne dambuwa' mala'ikatin mu'usan bala' dem pinggannen pī si dunya. Sakali' bu'usanne, magtawus tomo'an dugsal me' a'a taga malka sattuwahin duk bakas manumba limbagannen. La'at te'ed dugsalden duk peddi' manamal.

³ Manjari binu'usan isab we' mala'ikat mapasunu'in bala' dem pinggannen pī dem tahik. Magtawus tahikin manjari kuwe' laha' a'a matey duk kēmon ma'ellum dem tahikin matey.

⁴ Manjari binu'usan isab we' katellu mala'ikatin bala' dem pinggannen si me' bohe' duk si me' tuburan bohe'. Magtawus bohe'in manjari laha'. ⁵ Takaleku mala'ikat magbaya' si me' bohe'in missā, pa'inne, "O, Tuhan, ka'u masutsihin. Ga'i kew pinda kemuwe amban awwal tagna' sampay ma'in. Bentel hadja hukumannun. ⁶ Pegge' pinapatey we' me' a'a si dunyahin me' a'anun duk me' a'a mamo'o lapalnun duk bu'us we' de laha'den, hangkan kuwe'itu inurungan siye we' nu laha' inumde. Iye miya'an matalep panumbas siyehin."

⁷ Manjari niya' ne isab takaleku suwala amban lugal pagkulubananin. Pa'in suwalahin, "O, Tuhan, ka'u Tuhan Mabalakatanin. Hukumannun asal bentel duk bennal."

⁸ Manjari inin, binu'usan we' ka'ampat mala'ikatin bala' dem pinggannen pī diyata' mata ellew. Magtawus ngapanas manamal ellewin hangkan eggas me' manusiya'in.

⁹ Eggas me' manusiya'in pegge' panas manamal ellewin. Hangkan binissā-bissāhan we' de Tuhanin pegge' iye mamabo'o me' bala' miya'an. Saguwa' ga' du pagsusunande duk lebbahande me' duseden duk ga' isab pudjide Tuhanin.

¹⁰ Manjari inin, binu'usan ne we' kalime mala'ikatin bala' dem pinggannen pī si paningkolo'an sattuwa bakas mapaguwa' amban dem tahikin. Magtawus ngalindem te'ed dem pagbaya'annen. Kinekkeb we' me' a'ahin me' della'den hawal peddi' talessaden.

¹¹ Duk binissā-bissāhan we' de Tuhan si surga'in sabab peddi'den duk me' dugsalden. Saguwa' ga' du pagsusunande duk lebbahande me' hinangande mala'atin.

¹² Manjari inin, binu'usan ne we' ka'ennem mala'ikatin bala' dem pinggannen pī si bohe' hadje inēnan Alpurati. Magtawus teggang bohe' miya'an, tahnang lān pinanyap para si me' sultan amban me' kalahatan si tampal silanganin. ¹³ Manjari niya' takiteku tellu umagad kuwe' bantuk me' bekbak paguwa' amban dem behe nagahin duk amban behe sattuwahin duk amban behe nabi mangga'i mabennalin. ¹⁴ Umagad miya'an seyitan du; maghinang siye me' hinangan maka'ulali'. Pī siye inin si me' kasultanan si tibu'ukan dunyahin, nganda'ak siye magtipun supaya siye magbono' si ellew bakas ginanta' we' Tuhan Mabalakatanin, iye ellew makatalew-talewin.

¹⁵ Manjari missā Isa Almasi, pa'inne, "Pakale ka'am. Bessuwang ku hadja iyan tekka kuwe' a'a panangkew pa'asek dem luma'bi waktu ga'i ase-asebi. Asal kēgan te'ed me' a 'ahin bang tekka ku ngape pe siye ngagadan aku duk andang ne siye magsemmek. Ga'i du siye magkuwantang duk ga' du niya' ka'iya'ande bisañ siye pī paluwasi ka'ekkahan a'a."

¹⁶ Manjari bino'o we' tellu seyitanin me' kasultaninan pinagtipun la'i si lahat inēnan Amageddon bang si bissāhan Hibrani.

¹⁷ Manjari inin, binu'usan we' kapitu' mala'ikatin bala' dem pinggannen pī si mahawan. Magtawus niya' suwala pales paguwa' amban kursi dem langgalin. Pa'in suwalahin, "Ubus ne." ¹⁸ Magtawus maglalat duk maglette' duk maglugung duk linug te'ed manamal. Ga' bakas linug kuwe' miya'an kemuwe tagna' manusiya'in pinapanjari. Asal iye miya'an linug tamanan mabasag te'edin. ¹⁹ Na, magtawus kepak puweblo mabantuhin patellu bahagi' duk kēmon puweblo si me' kalahat-lahatanin magka'at. Manjari ta'eseb we' Tuhanin me' duse dem puweblo mabantu inēnan Babilonin. Dalil pina'num we' Tuhanin me' a'a mala'ihin bohe' ubas dem sawannen, hātinan pinalessa we' ne si siye mulka'nen. ²⁰ Manjari lanyap kēmon kapū'-pū'anin duk lanyap isab sampay kēmon kapunu-punuhanin. ²¹ Kalabo'-labo'an isab me' ayisin kuwe' batu hadje amban diyata' langit pī si me' manusiya'in. Bohatan dambuwa' ayisin niya' limempū' kilu. Hangkan me' a'ahin binissā-bissāhan we' de Tuhanin pegge' lumandu' paminasa si siyehin sabab bala' pinatekka Tuhan si siye miya'an.

17

Dende dupang mabantuhin

¹ Manjari inin, dangan amban me' pitu' mala'ikat magbo'o pingganin pitu si aku. Pa 'inne si aku, "Dayi' kew, pakitehante kew bang sa'ingge pangalemma inēnan dende dupang mabantuhin, hātinan iye puweblo bantu mala'i si bihing me' bohe'in. ² Me' kanakura'an si dunyahin bakas magjina duk dende dupang mabantu inin. Duk kēmon a'a si dunyahin tabo'o-bo'o du isab we' hinangannen, kuwe' dalil a'a pinalango we' bohe' ubas, ga'i ne siye iya' maghinangan la'at."

³ Manjari inin, pa'asekan ku we' Niyawa Tuhanin duk bino'o ku we' mala'ikatin pī si lahat makagindew-gindew. Manjari niya' takiteku la'i dende pasakey diyata' sattuwa peyat. Sattuwa miya'an pitu' kōknēn duk sampū' tanduknen. Lapat barannen sinulatan me' ēn la'at bang si Tuhan. ⁴ Dende miya'an magsemmek taluk duk peyat, pupus we' pamulawan, me' palmata mahalga' duk me' mutsa'. Niya' bo'one tikung bulawan penno'

we' kasammalan duk kasabulan pagjinanen.⁵ Diyata' lendo'ne niya' tasulat ēn, tinapukan hātin. Iye inin tasulat diyata' lendo'nen, "Puweblo Babilon mabantuhin. Po'on me' dende dupangin duk tagna'an kēmon masammal dem dunyahin."⁶ Duk takiteku isab we' dende miya'an lango we' laha' bakas ta'inumnen, laha' me' a'a suku' si Tuhanin, me' bakas pinapateyin pegge' ga'i siye palekkat amban si Isa.

Pagkiteku dende miya'an, ulali' ku manamal.⁷ "We'ey kew ulali?" pa'in mala'ikatin. "Akahante kew kuwe'itu bang ine hāti dende miya'an duk hāti sattuwa pasakeyannen, iye taga kōk pitu'in duk sampū' tandukin.⁸ Sattuwa takitenu miya'an bakas ellum matu'uhin saguwa' kuwe'itu ubus ne matey. Saguwa' ga'i tiggel paguwa' du iye balik amban lowang ga'i tatekkadin. Bang ne iye paguwa', patudju ne iye si tamanannen pegge' magka'at ne te'ed iye. Manjari, bengngangan te'ed me' a'a si dunyahin, sasuku ga' tasulat ēnden dem libru panulatan ēn me' a'a ma'ellum salama-lamahin, sinulat masa ga' pe dunyahin pinapanjari. Bengngangan siye kēmon pagkitede sattuwa miya'an pegge' bakas iye ellum matu'uhin, bu matey ne, ubus bu paguwa' du balik."

⁹ Pa'in mala'ikatin pe, "Me' pinahātiku kuwe'itu inin tahāti du we' a'a malalem tali 'annen. Hāti pitu' kōk sattuwa miya'an, pitu' kūd, iye paningkolo'an dende dupang miya'an. Hātin isab pitu' sultan.¹⁰ Lime me' sultan miya'an ga' ne. Dambuwa'in magsultan pe sampay kuwe'itu duk kapitu'nen ga' pe magsultan. Saguwa' bang iye magsultan si pasōngan, daddali' du hadja pagsultannen.¹¹ Duk sattuwa bakas ma'ellum matu'uhin bu ubus ne matey, iye miya'an kawalu' sultanin. Dangan iye amban me' pitu' sultan miya'an duk patudju ne iye si tamanannen.

¹² "Sampū' tanduk takitenun, hātin sampū' sultan ga' pe kapagsultan. Duk sampū' sultan inin inurungan du kapatut magsultan magsumbaya' duk sattuwahin. Saguwa' daddali' du hadja pagsultanden.¹³ Me' sampū' sultan inin, magdambuwa' isun siye we' pangurungde basagden duk kapatutden si sattuwahin.¹⁴ Atuhande inēnan Bili-bilihin saguwa' tada'ag du siye we' Bili-bilihin duk me' tindegnen, me' a'a tapene'nen duk tinawagnen duk mapateteg si iyehin. Hangkan nganda'ag Bili-bilihin pegge' iye Panuhutan me' panuhutanin kēmon duk iye Sultan me' kasultananin kēmon."

¹⁵ Pa'in mala'ikatin pe si aku, "Bohe' takitenu lugal paningkolo'an dende dupangin, hātine miya'an me' a'a amban me' kabangsa-bangsahan duk kalahat-lahatan duk pagsultanan duk amban bayu'-bayu'an bissāhan.¹⁶ Duk sampū' tanduk takitenun, hātin sampū' sultanin; bensi du siye duk sattuwahin si dende dupang miya'an. Eddo'de du kēmon pangalata'nen duk tantangande iye. Kakande sampay isinen duk eggasde iye.

¹⁷ Hangkan inin hinangde pegge' pinapikilan siye we' Tuhanin ngahinang kinabaya'annen. Amban baya' Tuhan du hangkan siye magdambuwa' isun we' pangurungde

kapatutden si sattuwahin sampay tuman kēmon bakas pina'in Tuhanin.

¹⁸ “Dende takitenun, hātine miya'an puweblo mabantu magbaya¹ si kēmon kasultanan si dunyahin.”

18

Magka'at puweblo Babilonin

¹ Pagubus miya'an, ngite ne ku isab mala'ikat seddili duwa'i amban surga¹. Hadje kapatutnen duk hawal sahayanan, ngadanta² tibu'ukan dunyahin. ² Ngalingan iye papales, pa'inne, “Magka'at ne, asal magka'at ne te'ed puweblo Babilon mabantuhin. Kuwe³ itu paglahatan me' hibilis ne duk me' seyitan. Duk iye isab pala'ihan sasuku me' manuk-manuk sammal duk haram. ³ Pegge⁴ Babilon inin kuwe⁵ dalil dende dupang mo'o-mo'o kēmon me' bangsahin maginum bohe⁶ ubas makalango, hātinan tabo'o-bo'o we⁷ ne siye maghinang la'at. Me⁸ kasultanan si dunyahin bakas nuhut iye maghinang la'at, duk me⁹ magdagang si tibu'ukan dunyahin ngandaya ne te'ed sabab napsuhan dendehin manamal.”

⁴ Manjari inin, niya¹⁰ takaleku suwala seddili amban surga¹, pa'inne,
“Ka'am me¹¹ suku'kun, paluwas ka'am. Tahala¹² ka'am amban dende iyan. Da'a ka'am
nuhut iye magduse duk ka'am ga'i tumuhut si iye illegga. ⁵ Pegge¹³
teppukan dusenen umabut ne si langit. Ga¹⁴ takayipat Tuhanin kēmon
me¹⁵ hinanganne mala'atin. ⁶ Hinangun bi si iye kuwe¹⁶ bakas
hininangne si me¹⁷ a'ahin. Me¹⁸ paminasane si me¹⁹ a'ahin balesanun bi
pinaminduwe ekkahannen. Tabo²⁰one me²¹ a'ahin nginaman hinanganne
mala'atin, subey isab iye pinalessahan mulka²² Tuhanin minduwe
basagnen. ⁷ Lumandu²³ pagabbunen duk panganduhulne bayu'-bayu'²⁴an
pagnapsuhannen hangkan subey pinalandu²⁵ isab kabinasahan duk
dukka pinatekka si iyehin. Pegge²⁶ luwal iye magabbu si dine, pa'inne,
'Aku inin sultan magbaya²⁷in. Duma²⁸in ku inin balu. Ga'i ku te'ed
makalabey magsugul.' ⁸ Sabab pagabbune inin, hangkan bessuwang
tekka si iye me²⁹ bala³⁰in. Dem da ellew hadja magsumbaya³¹ iyan tekka
si iye sakihin duk dukkahin duk unusin. Duk ineggas du iye dem
ebbut pegge³² balakatan du Panuhutanin, iye Tuhan mangalabo³³an iye
hukumanin.”

⁹ Manjari me³⁴ kasultanan si dunya bakas magkahinangan nganduhulan napsuden duk
dende miya'an, magtangis siye iyan duk magmatey pagkitede umbu mapaguwa³⁵ amban

puweblo ma'eggas miya'an.¹⁰ La'i siye nengge mayam-mayam amban katalahan pegge¹ tinalew siye kaw siye talapey ilegga. Magmatey siye, pa'inde, "Allo. Ga'i ne manjari. Asal kayiman pahāp puweblo Babilon mabantu duk mabasaganin. Dem da ora hadja tewwa¹ hukuman Tuhanin ne kew."

¹¹ Me' a'a magdagang si dunyahin magmatey du isab duk magsugul pegge¹ ga' ne niya¹ melli me¹ daganganden. ¹² Ga' ne niya¹ melli amban siye bulawan, pilak, palmata mahalga¹, duk me¹ mutsa¹. Ga' ne niya¹ melli me¹ semmek mamahalga'in, me¹ semmek taluk, duk semmek peyat, duk sutla¹. Ga' ne niya¹ melli me¹ bayu¹-bayu¹an kayu mahunit takasuwa'in, duk me¹ bayu¹-bayu¹an panyap hininangin garing, duk kayu mahalga¹, duk tumbaga, duk basi¹, duk batu inēnan malbol. ¹³ Duk ga' ne niya¹ melli sinduwe me¹ daganganden kuwe¹ me¹ pā-pā, laksi¹, kamanyan, me¹ bayu¹an isellan bengngi, atawa bohe¹ ubas duk isellan pagbella, duk tirigu, duk buwasnen. Ga' ne niya¹ melli me¹ sapi¹ duk me¹ bili-bili, me¹ kura¹, duk me¹ pasakeyan kuwe¹ kalesa, duk me¹ a'a hinang banyaga¹. ¹⁴ Pa'in me¹ magdagangin si puweblo miya'an, "Kēmon me¹ alata¹ pagnapsuhannun ga' ne, kēmon alata'nun duk me¹ bayu¹an pagabbunun lanyap ne duk ga¹ ne kasuwa¹nu balik." ¹⁵ Duk me¹ magdagang miya'an, iye mangandaya sabab pagdagangde si puweblo miya'an, nengge siye mayam-mayam amban katalahan pegge¹ talew siye kaw siye talapey ilegga. Magtangis siye duk magmatey. ¹⁶ Pa'inde, "Allo. Ga'i ne manjari. Kayiman te'ed. Puweblo mabantu miya'an kuwe¹ dalil dende bakas magsemmek mahalga¹, semmek taluk duk peyat, duk pupus barannen we¹ pamulawan duk me¹ palmata mahalga¹ duk me¹ mutsa¹. ¹⁷ Bu dem da ora hadja lanyap ne kēmon alata¹ne miya'an."

Manjari kēmon nakura¹ si me¹ kappalin duk me¹ pasaherohin, me¹ maghinang si kappalin, duk sasuku magusaha si diya'utin, la'i siye nengge mayam-mayam amban katalahan,¹⁸ duk magmatey siye sakali¹ takitede umbu amban eggas miya'an. Pa'inde, "Ga' te'ed niya¹ puweblo bantu manamal kuwe¹ puweblo miya'an."¹⁹ Duk pinapīhan bagumbun kōkden, tanda¹ we¹ dukka te'ed siye. Magtangis siye duk magmatey. Pa'inde, "Allo. Ga'i ne manjari. Kayiman te'ed puweblo mabantu miya'an. Kēmon dapu¹ me¹ kappalin ngandayahsan sabab alata¹ puweblo miya'an. Bu kuwe¹itu dem da ora hadja lanyap kēmon diyalemnen."

²⁰ Manjari, magkēg ka'am me¹ malu'u si surga¹in pegge¹ magka'at ne puweblo miya'an. Magkēg ka'am me¹ a'a Tuhanin duk me¹ a'a kawakilannen duk me¹ nabi magpalata¹ lapal Tuhanin, pegge¹ pinatekkahan hukuman ne we¹ Tuhanin puweblo miya'an sabab me¹ la¹at hininangne si ka'amin.

²¹ Manjari inin, niya¹ dambuwa¹ mala'ikat basag manamal muwa¹ batu landu¹ te'ed

hadjenen kuwe¹ batu gilingan, bu ilakasan we¹ ne pī dem tahik. Pa'inne, "Kuwe¹ miya'an du isab basagan pangalubu si puweblo Babilon mabantuhin duk ga'i ne te'ed takite balik sumiyan-sumiyan.²² Ka'u puweblo Babilon, ga¹ ne te'ed niya¹ takale lu'u diyalemnu magalpa duk magkalangan. Ga¹ ne niya¹ takale lu'u magsuling duk magtihup iye kuwe¹ tabuli'in. Damikkiyan ga¹ ne te'ed niya¹ takasuwa¹ lu'u me¹ a'a maghinang ine-ine kapandeyanden. Duk ga'i ne te'ed takale lu'u hellingan me¹ gilinganin.²³ Ga¹ ne te'ed niya¹ takite lu'u danta¹ payita'an. Ga¹ ne te'ed niya¹ takale lu'u paglami-lami me¹ a'a si pagkawinanin. Me¹ a'a magdagang malu'uhin, siye bakas tamanan mabasagan si tibu'ukan dunyahin. Duk kēmon a'a si dunyahin ka'akkalan we¹ me¹ mangahinang-ngahinang sawe'de malu'uhin.

²⁴ "Pinatekkahan hukuman puweblo Babilonin pegge¹ la'i pinapatey me¹ nabi magpalata¹ lapal Tuhanin duk me¹ a'a Tuhanin. Duk kēmon a'a binono¹ si tibu'ukan dunyahin, pu'unde binono¹ sabab puweblo miya'an."

19

¹ Pagubus miya'an, niya¹ takaleku kuwe¹ suwala me¹ a'a banes manamal magbissā papales la'i si surga¹. Pa'inde, "Pudjite bi Tuhanin. Iye hadja dendangan mapata¹ pinudjihin. Balakatan iye duk iye maluwas kitehin bi amban duseten bi.² Bentel kēmon hukumannen duk bennal. Ilabo'an we¹ ne hukuman dende dupang mabantuhin, sabab tabo'o-bo'one me¹ a'a si dunyahin magduse. Ilegga iye we¹ Tuhanin pegge¹ pinapatey we¹ ne me¹ dara'akan Tuhanin."³ Manjari missā ne isab siye balik pinapales, pa'inde, "Pudjite bi Tuhanin. Puweblo mabantu ma'eggas miya'an, ga'i te'ed padeheng pangumbunen sampay salama-lama."⁴ Manjari duwempuk-ampat me¹ bahi¹in duk ampat mala'ikat sakabayu¹in pasujud duk pinudji we¹ de Tuhanin, iye maningkolo¹ si kursihin. Duk pa'inde, "Amin. Pudjite bi Tuhanin."

⁵ Manjari niya¹ suwala missā amban bilihing kursihin. Pa'inne, "Pudjihun bi Tuhanten bi. Kēmon ka'am me¹ dara'akannen, sasuku matalew si iyehin, langkew ke paga'abin atawa diyawa¹, pudjihun bi Tuhanin."⁶ Manjari niya¹ takaleku kuwe¹ suwala me¹ a'a banes manamal magbissā duk kuwe¹ begedduhan bessey bohe¹ hadje duk kuwe¹ hellingan lugung pales te'ed. Takaleku pa'inde, "Pudjite bi Tuhanin. Pudjite bi Panuhutanten bi, Tuhan Mabalakatanin, pegge¹ iye ne magbaya¹in.⁷ Subey kite bi magkēg duk subey kite bi sinna te'edan. Subey pudjite bi Tuhanin sabab balakatne mahadjehin pegge¹ tekka ne ellew pangawin si inēnan Bili-bilihin. Duk pangantin dendehin, hātinan me¹ a'a suku¹ pu si Isahin, ubus ne magsemmek duk ubus ne pinahāpan.⁸ Bakas inurungan ne pangantin dendehin semmek pote¹ manamal, ngillap

duk ga' niya' tamak-tamakne." Hāti semmek inin, me' hinangan mabentel hininang we'
me' a'a Tuhanin.

⁹ Manjari pa'in mala'ikatin si aku, "Sulatun inin: Sinna me' bakas tabatik si
pagkawinan inēnan Bili-bilihin." Duk pa'inne pe si aku, "Bennal me' lapal inin amban
Tuhan."

¹⁰ Manjari pasujud ku la'i si antag bettisne mudji iye, saguwa' pa'inne si aku, "Da'a
kew pasujud si aku. Aku inin dara'akan Tuhan du hadja kuwe' ka'uhin duk kuwe' me'
kapungtinga'ihannu makahagad si tolo' mabennal pinakita'u si Isahin. Tuhanin dambuwa'-
buwa' subey pinudjinun."

Me' tolo' mabennal pinakita'u we' Isa Almasihin, iye du isab miya'an pinakita'u si me'
kanabi-nabihan magpalata' lapal Tuhanin.

Mapasakey si kura' pote'in

¹¹ Manjari inin, takiteku surga'in luka duk niya' la'i kura' pote'. Mangura'an iyehin,
ēnen si Kapangandelan duk si Bennal. Bentel hukumannen duk bentel isab pamono'ne
me' bantanen. ¹² Matanen kuwe' kayat ebbut duk ekka korona pinabettad diyata' kōkne.
Niya' ēn tasulat diyata'ne saguwa' ga' niya' ngata'uhan ma'ana ēn miya'an luwal iye
dendangan. ¹³ Jubanen lapat we' laha'. Duk ēn pangēn si iyehin "Lapal Tuhanin."

¹⁴ Banes me' sundalu amban surga'in paturul-turul si dambulihanne. Me' sundalu inin
ngura' si me' kura' pote' duk me' semmekden pote' ga' niya' tamak-tamakne. ¹⁵ Niya'
bessi talem paguwa' amban dem behene duk gunane inin pangatune si me' kabangsa-
bangsahanin duk tada'ag siye we' ne. Basag pagbaya'ne si siyehin kuwe' dalil basi' ga'i
polong. Bang niya' ngatuhan iye, hinangne siye kuwe' dalil buwa' ubasin bang pinegga'
hinang ininum; pakinamne si siye mulka' Tuhanin, Tuhan Mabalakatanin. ¹⁶ Tasulat
diyata' jubane duk diyata' pa'ané ēn inin, "Sultan me' kasultananin duk Panuhutan me'
panuhutanin."

¹⁷ Manjari niya' takiteku mala'ikat nengge diyata' langit dem sahaya ellewin.
Ngalingan iye papales si me' manuk-manuk maglayangan diyata' mahawanin. Pa'inne,
"Pitu ka'am. Patipun ka'am pitu si pagjamu-jamuhan Tuhan mahadjehin. ¹⁸ Pitu ka'am
mangan isi me' a'a mamateyin, isi baran me' sultan duk me' jeneral duk me' sundalu, isi
baran me' kura' duk me' mangura'an siyehin. Kakanun bi isi me' a'a mamateyin kēmon,
banyaga' duk duma'in banyaga', malangkew paga'anen duk madiyawa' paga'anen."

¹⁹ Manjari takiteku sattuwahin duk me' kasultanan si dunyahin duk me' sundaluden
magtipun kēmon ngatuhan mapasakey si kura' pote'in duk me' sundalune amban surga
'in. ²⁰ Tasiggew sattuwahin duk nabi mangga'i mabennalin, iye bakas maghinang me'

hinangan maka'ulali'in we' kapatut pinangurung sattuwa si iyehin. Sabab me' hinangan maka'ulali' tahanangnen, ka'akkalanne hep me' bakas kamalkahan malka sattuwahin duk me' manumba si limbagan sattuwahin. Sattuwahin duk nabi mangga'i mabennalin ilakasan ellum pe, pī dem ebbut meylang, kuwe' luhanan lamew ebbutin. ²¹ Duk me' sundaluden matey we' bessi mapaguwa' amban behe dangan mapasakey si kura' pote'in. Duk isi baranden kinakan we' me' manuk-manukin kēmon tamanan takole'de kinakanin.

20

Da ngibu tahunin

¹ Manjari inin, niya' ne isab takiteku mala'ikat duwa'i amban surga' magbo'o kuns'¹ tambel lowang mangga'i tatekkadin duk magbo'o karena bohat. ² Siniggew we' ne nagahin, iye sawe amban tagna' awwalley. Iye miya'an hibilis atawa nakura' seyitanin. Duk kinarena iye dem da ngibu tahun. ³ Ubus bu ilakasan iye we' mala'ikatin pī dem lowang mangga'i tatekkadin duk kinunsi' we' ne tambelnen duk pinapihan indan duk ga'i taluka. Kinalabusu seyitanin supaya ga'i ne ka'akkalanne me' kabangsa-bangsonian tiggelan ga'i puwas da ngibu tahunin. Pagpuwas da ngibu tahun miya'an pinaleppa du iye daddali¹.

⁴ Manjari ngite ku me' kursi. Me' maningkolo' diyata' me' kursi miya'an, ka'urungan siye kapatut ngahukum. Damikkiyan kiteku isab niyawa me' a'a bakas pinapatey sabab pagmahalayakde tolo' mabennal pinakita'u we' Isa Almasihin duk pagmahalayakde lapal Tuhanin. Ga' bakas sumbade sattuwahin atawa limbagannen. Duk ga' isab siye kamalkahan malka sattuwahin si lendo'de atawa si tangande. Me' a'a inin ellum balik duk tumuhut siye pu si Isa Almasi magbaya' dem da ngibu tahun. ⁵ Iye miya'an tagna'an pagpakellum balik me' pateyin. Sinduwe me' pateyin ga' ellum balik tiggelan ga' pe puwas da ngibu tahun miya'an. ⁶ Me' matumuhut pinakellum tagna' pagpakellum balik me' patey inin, kēgan te'ed duk iledjiki'an siye. Ga'i siye makalabey katiksa'an salamalamahin, iye pina'in kamatey kaduwenen. Hininang siye bangsa imam maghinang si Tuhan duk pu Almasi, duk tumuhut siye pu si Almasi magbaya' dem da ngibu tahun.

Tada'ag seyitanin

⁷ Pagpuwas ne da ngibu tahun, pinaleppa du nakura' seyitanin amban dem lowang pangalabuhan iyehin. ⁸ Duk paguwa' iye iyan pī ngakkalan me' kabangsa-bangsonian makanat si ampat pidjū alamin. Inēnan siye Gog duk Magog, hātinan banta Tuhanin. Pagtipun nakura' seyitanin kēmon me' a'a miya'an supaya siye magbono'. Banes te'ed me' a'ahin kuwe' me' umus si higad tahik. ⁹ Palanjal ne siye ngalatag tibu'ukan lahatin

duk iliput we' de kampu me' a'a suku' si Tuhanin duk puweblo inelleg we' Tuhanin. Saguwa' niya' ebbut labo' amban diyata' langit duk kakan ebbutin siye kēmon.¹⁰ Ubus miya'an, siniggew ne nakura' seyitanin, iye mangakkalan me' a'a si me' kabangsanuin duk ilakasan iye pī dem ebbut meylang, kuwe' luhan lamew ebbutin. Sattuwahin duk nabi mangga'i mabennalin bakas ilakasan ne la'i. Duk bininasa siye la'i dem ebbut miya'an ellew-sangem sampay salama-lama.

Hukuman si panambusannen

¹¹ Manjari inin, niya' takiteku kursi pote' duk hadje. Takiteku isab maningkolo' mala 'ihin. Sābu miya'an, bessuwang dunyahin duk langitin lanyap amban pana'anan Tuhanin duk ga' ne siye takite balik. ¹² Manjari takiteku kēmon me' pateyin, mākanak-a'a bahi', langkew paga'anen atawa diyawa', nengge la'i paharap si kursi miya'an. Ubus bu iluka ne me' libruhin sampay libru bakas panulatan ēn me' a'a ka'urungan umul ga' tamanannen. Manjari kēmon me' pateyin hinukum ne dangan-dangan sabab bakas tahinangde ka'ellunden pegge' la'i kēmon tasulat dem me' libruhin. ¹³ Kēmon me' patey dem tahikin paguwa' duk paharap si Tuhan. Damikkiyan isab kēmon me' patey dem kubulin, dem ahilatin, kēmon siye paguwa' duk paharap si Tuhan. Duk hinukum siye dangan-dangan sabab bakas tahinangde ka'ellunden. ¹⁴ Manjari kamateyin duk pahalihan me' pateyin ilakasan dem ebbut meylang kuwe' luha lamew. Ebbut meylang inin pina'in kamatey kaduwenen. ¹⁵ Manjari sasuku ga' talista ēnnen dem libru panulatan ēn me' a'a taga umul ga' tamanannen, ilakasan isab dem ebbut meylang kuwe' luha lamewin.

21

Langit ba'ahuhin duk dunya ba'ahuhin

¹ Manjari inin, niya' takiteku langit ba'ahu duk dunya ba'ahu. Langit tagna'in duk dunya tagna'in duk sampay tahikin ubus ne lanyap. ² Duk takiteku isab puweblo masutsihin, iye Awrusalam Ba'ahuhin, duwa'i amban diyalem surga', amban pana'anan Tuhanin. Minemes puweblo miya'an kuwe' dalil pangantin dende bakas pinasemmeken duk pinahāpan duk tahan kinawin ne duk pangantin lellahin. ³ Manjari makakale ku suwala basag missā amban kursihin. Pa'in suwalahin, "Na, kuwe'itu magdambuwa' patenna'an ne Tuhanin duk me' manusiya'in. La'i ne Tuhanin patenna' si siye duk siye ne me' a'anen. La'i ne te'ed Tuhanin patenna' si siye duk iye ne Tuhanden. ⁴ Punasanne du kēmon bohe' mataden. Ga'i ne a'ahin matey-matey. Ga' ne niya' magdukka duk magtangis duk ga' ne niya' peddi'an. Kēmon kahalan si dunya tagna'in lanyap ne."

⁵ Manjari missā maningkolo' si kursihin, pa'inne, "Na, kuwe'itu paba'ahuku ne kēmon-

kēmonin.” Pa'inne isab si aku, “Sulatun inin, pegge' me' bissā inin bennal duk kapangandelan.”⁶ Duk pa'inne, “Tuman ne kēmon. Aku dehelluhin duk aku dambulihin, aku tagna'in duk aku panambusanin. Sine-sine lekkakan pa'inumku iye libri amban tuburan bohe' mangurung umul ga' tamanannen.⁷ Sasuku mangga'i tabo'o we' sassatin, pusaka'anku si siye sa miya'an hāpnen. Duk aku ne Tuhanden duk siye hinangku ne me' anakku.⁸ Saguwa' me' manayikutan akuhin hawal talewde bininasahin, duk me' mangalebbahan sandelde si akuhin, ilakasan du siye pī dem ebbut meylang. Damikkiyan isab sasuku maghinangan la'at, duk mono', duk magjina, duk ngahinang-ngahinang sawe 'ne, duk numba si me' tuhan-tuhan, duk kēmon magdusta'in, iye suku'den pinapī siye dem ebbut meylang kuwe' luha lamewin. Iye inin pina'in kamatey kaduwenen.”

Awrusalam ba'ahuhin

⁹ Manjari inin, pī si aku dangan amban pitu' mala'ikat bakas mamo'o pitu' pinggan penno' we' bala' dambulihin. Pa'in mala'ikatin, “Dayi' kew, pakitehanku si ka'u pangantin dendehin, sōng kinawin duk inēnan Bili-bilihin.”¹⁰ Manjari pagbaya'an ku we' Niyawa Tuhanin duk bino'o ku we' mala'ikatin pī diyata' punu langkew manamal. Pinakitehan we' ne si aku puweblo Awrusalamin, iye puweblo masutsihin, duwa'i amban diyalem surga', amban pana'an Tuhanin.¹¹ Puweblo miya'an sinag we' sahaya Tuhanin, ngillap kuwe' palmata mahalga' inēnan jasper, tilag kuwe' sāmin.¹² Niya' dindingne paliput subuk duk langkew. Sampuk-duwe gawangnen duk kaniya-kaniya gawang miya'an niya' mala'ikat nunggu'anne. Me' gawang miya'an bakas sinulatan ēn sampuk-duwe bangsa me' a'a Isra'ilin.¹³ Niya' tellu gawang si dinding tampal silangan, tellu tampal seddepan duk amban pamābag lahat kaduwe dambiya' tellu-tellu gawang isab.¹⁴ Pabettadan dinding si puweblo miya'an sampuk-duwe batu. Me' batu miya'an bakas sinulatan ēn me' sampuk-duwe a'a bakas kawakilan we' si Isa, iye inēnan Bili-bilihin.

¹⁵ Mala'ikat mamissā si akuhin niya' bo'o-bo'one sukudan bulawan panukudne puweblo miya'an, duk me' gawangnen, duk dindingnen.¹⁶ Puweblo miya'an pasagi', sali' taha 'annen duk luhahannen. Sinukud we' mala'ikatin puweblohin duk sukudannen; niya' duwe ngibu duk ampat hatus kilumetro taha'annen. Sali' du isab luhahannen duk langkewannen.¹⁷ Sinukud isab we' mala'ikatin dindingin. Langkewannen ampatpū' deppe si deppehante pegge' sukudan manusiya' panukudnen.¹⁸ Dinding miya'an hininangin palmata jasper. Puweblo miya'an hininangin bulawan ga' niya' saget-sagetne, saguwa' tilag kuwe' sāmin.¹⁹ Me' batu pabettadan dinding puweblo miya'an pinalmatahan duk kēmon bayu'-bayu'an palmata mahalga'. Dambuwa' batuhin palmata

jasper, kaduwenen palmata bilu, katellunen palmata inēnan kalkidun, ka'ampatnen palmata gaddung,²⁰ kalimenen palmata kunit, ka'ennemnen palmata peyat, kapitu'nен palmata binaning, kawalu'en palmata gaddung magbettik-bettik, kasiyamnen palmata binaning langga', kasampū'en palmata binaning lahi-lahi gaddung, kasampuk-dambuwa 'nen palmata bilu langga' duk kasampuk-duwenen palmata taluk te'ed.²¹ Duk hinang tambelan sampuk-duwe gawangin sampuk-duwe mutsa'. Dambuwa' gawang dambuwa' isab mutsa' hinang tambelnen. Duk me' lān si puweblo miya'an bulawan ga' niya' saget-sagetne, tilag kuwe¹ sāmin.

²² Ga' ku ngite langgal dem puweblo miya'an pegge¹ ī' ne la'i Tuhanin, Panuhutan Mabalakatanin duk Bili-bilihin. Hangkan ga' ne niya' kagunahan langgalin la'i.²³ Duk la 'i si puweblo miya'an ga' niya' kagunahande si danta' ellewin atawa bulanin pegge¹ sahaya Tuhanin mangurung danta' si siyehin duk payita'anden Bili-bilihin.²⁴ Kadanta'an we' sahaya si puweblo miya'an kēmon me' a'a maglengangan si dunyahin, duk kēmon me' kasultanan si dunyahin bo'ode du me' alata'den pī dem puweblo miya'an.²⁵ Me' gawang si puweblo miya'an luka kēmon ellew. Ga'i ne tinambel-tambel pegge¹ ga' ne niya' sangem la'i.²⁶ Kēmon kabantuhan me' kabangsahanin duk me' alata'den bino'o du pī dem puweblo miya'an.²⁷ Saguwa' ga' niya' sammal umasek pī dem puweblo miya'an. Ga' niya' me' a'a maghinangan maka'iya'-iya' atawa magdusta' umasek pī. Luwal hadja siye ma'umasek pī dem puweblo miya'an bang ēnden tasulat dem libru suku' si Bili-bilihin, iye libru pangalistahan ēn me' a'a taga umul ga' tamanannen.

22

¹ Pinakitehan isab si aku we' mala'ikatin bohe' mangurung umul ga' tamanannen. Bohe' inin tilag kuwe¹ sāmin duk paselluy amban kursi Tuhanin duk Bili-bilihin,² duk nelluy si mata lān puweblo miya'an. Kaduwembiya' higad bohe' miya'an niya' kayu, iye kayu mangurung umulin. Dem dan tahun kayu inin buwa' minsampuk-duwe, mintedde kahaba' bulan. Duk dawen kayu inin pamakawuli' me' kabangsa-bangsahan si dunyahin.

³ Ga' niya' takasuwa' la'i dem puweblo miya'an ine-ine kamulka'an Tuhanin.

La'i kursi Tuhanin duk Bili-bilihin duk la'i me' dara'akannen mudji iye.⁴ Takitede du luwe Tuhanin duk tasulat ēn Tuhanin diyata' me' lendo'de.⁵ Ga' ne niya' sangem la'i duk ga'i ne siye ngangguna payita'an atawa danta' ellewin pegge¹ Tuhanin, Panuhutanin, iye ne danta'den. Duk magsultan siye salama-lama.

Pabalik si Isahin

⁶ Manjari pa'in mala'ikatin si aku, "Me' lapal inin bennal duk kapangandelan. Tuhanin

Panuhutanin, iye mangurung Niyawanen pī si me' kanabi-nabihanin, dina'ak we' ne mala'ikatnen magaka si me' dara'akannen pasal me' subey ma'umantag si pasōnganin. Ga'i ne tiggel umantag du inin."

⁷ “Pakale ka'am,” pa'in si Isa. “Tapit ne papiyukun. Kēgan du me' a'a makahagad si me' pina'al dem libru inin.”

⁸ Aku inin si Yahiya. Takaleku duk takiteku kēmon tasulat dem libru inin. Pagubus takaleku duk takiteku kēmon inin, pasujud ku si antag bettis mala'ikat bakas mamakitehan aku kēmon inin, bahasa sōng mudji iye. ⁹ Saguwa' pa'inne si aku, “Da'a kew pasujud si aku, pegge' dara'akan Tuhanin du kite sali'-sali', kuwe' du isab me' kapungtinga'ihannun, me' kanabihanin, duk kēmon makahagad si me' bissā dem libru inin. Tuhanin dambuwa'-buwa' subey pudjinu.” ¹⁰ Duk pa'inne si aku, “Da'a tapukanun me' pina'al dem libru inin pegge' tapit ne waktu ka'umantagne inin kēmon. ¹¹ Sine-sine maghinangan la'at duk haram, ambat ne pasōngde me' hinangande mala'at duk maharamin. Damikkiyan isab sine-sine maghinangan hāp duk sutsi, ambat ne pasōngde me' hinangande mahāp duk masutsihin.”

¹² “Pakale ka'am,” pa'in si Isa. “Tapit ne papiyukun duk tumbasante ka'am dangan-dangan mapata' si hinanganbin. ¹³ Aku dehelluhin duk aku dambuluhin. Aku tagna'in duk aku panambusanin.”

¹⁴ Kēgan du me' a'a mangoso'an semmekden duk gī manamal, hātinен sutsi ne ateyden. Pegge' inurungan du siye inin kapatut padiyalem amban me' gawangin pī dem puweblo miya'an. Duk inurungan isab siye kapatut mangan buwa' kayu mangurung umulin.

¹⁵ Saguwa' si luwasan puweblo miya'an, ī' la'i me' maghinangan mala'atin duk me' a'a mangahinang-ngahinang sawe'den, me' magjinahin duk me' mamono'in, me' manumba si me' tuhan-tuhanin duk me' magdusta'in duk me' pangakkalin.

¹⁶ “Aku inin si Isa. Dina'ak we' ku mala'ikatkun magpalata' me' inin si ka'am si me' pagtipunan me' a'a suku' si akuhin. Aku inin tubu' si Da'ud. Aku inin inēnan Māga, pote 'an masahayahin.”

¹⁷ Nambag Niyawa Tuhanin duk pangantin dendehin, hātinen me' a'a suku' pu si Isahin, pa'inde, “Pitu kew.” Sine-sine makakale bissā inin subey isab magpa'in, “Pitu kew.”

Pitu ka'am sine-sine ka'am lekkakan. Nginum ka'am bohe' mangurung umulin pangurung libri pu sine-sine mabaya' nginumne.

Bissā si panambusan

¹⁸ Aku inin si Yahiya. Sessa'ante ka'am, sasuku ka'am makakale me' pa'alan dem libru

inin: da'a te'ed tambahanun bi me' lapal dem libru inin. Bang niya' nambahanne, patamba Tuhanin isab si iye me' bala' inaka dem libru inin.¹⁹ Bang niya' ngānan sinduwe me' pa'alan dem libru inin, ānan Tuhanin isab amban iye bahagi'²⁰ si iye buwa' kayu mangurung umulin duk bahagi'²¹ si iye puweblo masutsi inaka dem libru inin.²⁰ Inin ne bissā manaksi' si kēmon pinakita'u dem libru inin, pa'inne, "Bugtu' te'ed. Asal tapit ne papiyukun."

Na, karayaw du. Pitu kew, Isa, Panuhutan kamihin.

²¹ Karayaw ka'am kēmon ipat si Isa, Panuhutanten bi.